

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra sociologie a andragogiky

Pavla Rulcová

Bakalářská diplomová práce

VIETNAMSKÁ MENŠINA POHLEDEM SOCIÁLNÍ PRÁCE

**VIETNAMESE MINORITY IN THE SOCIAL WORK
PERSPECTIVE**

Vedoucí práce: PhDr. Daniel Topinka, PhD.

Olomouc 2013

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci zpracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a zdroje, které jsem použila.

V Mladé Boleslavi dne 25.03.2013.....

Pavla Rulcová

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce PhDr. Danielu Topinkovi, PhD, za velmi cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

Obsah

Úvod – teoretická část.....	6
1 Vietnamci v České republice	8
1.1 Příchod Vietnamců do Československa do roku 1989.....	8
1.2 Vietnamci v České republice po roce 1989.....	9
1.3 Pobyty Vietnamců v České republice v současnosti - statistické údaje.....	11
1.4 První a druhá generace Vietnamců, žijících v ČR	13
1.5 Postavení Vietnamců v České republice	14
2 Integrace Vietnamců do ČR.....	16
2.1 Vzdělávání a kvalifikace	16
2.2 Bydlení	17
2.3 Komunikace s úřady a institucemi	18
2.4 Přístup Vietnamců k informacím	20
2.5 Znalost českého jazyka.....	20
2.6 Překážky bránící v integraci Vietnamců v České republice.....	23
3 Sociální práce s Vietnamci v České republice	25
3.1 Sociální práce	25
3.2 Sociální práce s imigranty	26
3.3 Sociální služby	27
3.4 Sociální poradenství cizincům	28
4 Poskytovatelé sociálních služeb.....	29
4.1 Nestátní neziskové organizace pomáhající cizincům.....	29
4.2 Vybrané neziskové organizace.....	31
5 Praktická část	37
5.1 Cíl výzkumu	37

5.2 Metoda analýzy a sběru dat	37
5.3 Výběrový vzorek respondentů a expertů	39
5.4 Popis sběru dat a výzkumné otázky	39
5.4.1 Výzkumné okruhy otázek pro respondenty	41
5.4.2 Výzkumné otázky pro experty	41
5.5 Průběh výzkumu	42
5.6 Analýzy dat	43
5.6.1 Analýza dat rozhovorů s respondenty	43
5.6.2 Analýza dat dotazování expertů (DE) - sociálních pracovníků	44
5.6.3 Analýza sekundárních dat (SD)	47
Shrnutí a vyvození závěru k výzkumu	51
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
Seznam příloh	56

Úvod – teoretická část

Tématem této bakalářské práce je zaměření na popis vietnamské menšiny z perspektivy sociální práce. Nechala jsem se inspirovat běžným chodem života a setkávání se s různými cizinci, aniž bych věděla o těchto lidech něco bližšího. V prostředí, ve kterém žiji, jsem poměrně často v kontaktu s vietnamskou menšinou. Z tohoto důvodu mne velice zaujala historie příchodu Vietnamců do České republiky, jejich začleňování do společnosti, informovanost o možnosti využití sociálních služeb a jejich současná životní situace.

Práce se věnuje výhradně této vybrané skupině cizinců a představí klíčové rizikové momenty, související s jejich životními strategiemi a začleňováním do společnosti. Mezi ně patří například uzavírání mezi-etnických sňatků. Tato práce představí životní situace Vietnamců v České republice, institucionální podmínky začleňování a posouzení klíčových problematických momentů při začleňování v perspektivě sociální práce.

Tato práce má za cíl zjistit, jak jsou Vietnamci informováni o sociálních službách, o tom, co služby nabízí, jestli je využívají a jaké zkušenosti s nimi mají. Především se jedná o zkušenosti, které se týkají základních podmínek ve vztahu k oblasti manželství, otcovství, rodičovské a vyživovací odpovědnosti, vyplývajících ze Zákona o rodině k dané právní normě. Zjistím, na základě rozhovorů s potencionálními klienty služeb a dotazování expertů, využívání těchto sociálních služeb. Vzhledem k častému uzavírání tzv. fiktivních sňatků a tzv. fiktivního otcovství za účelem získání občanství, bych ráda zjistila, v jaké míře jsou tito cizinci informováni o možnostech poskytování sociálních služeb.

V obou případech jde převážně o zneužití špatné finanční situace jedné z nejohroženějších sociálních skupin a svým způsobem se jedná o vztah ryze ekonomický.¹

---

¹RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R.*Lokální strategie integrace cizinců v ČR I.* 1.vyd.Praha:Výzk.ústav práce a sociálních věcí,v.v.l.,2008, s. 3.

Výstupem této práce bude informační letáček pro sociální pracovníky, kde budou uvedeny důležité informace spojené se Zákonem o rodině. Zejména se bude jednat o informace se specifikací na manželství, určení otcovství, rodičovskou zodpovědnost a vyživovací povinnost.

1 Vietnamci v České republice

1.1 Příchod Vietnamců do Československa do roku 1989

Vietnamci začali přijíždět do Československa v padesátých letech 20.století po navázání diplomatických vztahů mezi Českou socialistickou republikou a Vietnamskou demokratickou republikou. Přijížděly skupiny dětí za účelem získání základního vzdělání, případně vzdělání odborného. Vietnam využíval možností vzdělávání svých pracujících občanů v zahraničí v důsledku válečné, hospodářské, zdravotní a vzdělávací krize.²

Po uzavření vzájemných mezivládních dohod do Československa přijížděla většina žáků a studentů vysokých škol, které následovali praktikanti a studenti postgraduálního studia. Jejich počet byl omezen kvótami (20–50 zahraničních studentů ročně). Na podzim roku 1956 podepsala Česká socialistická republika a Vietnamská demokratická republika Dohodu o vědecko-technické spolupráci, na jejímž základě přicházejí koncem padesátých let vietnamští praktikanti, učňové a pracující. V roce 1966 požádala Vietnamská demokratická republika o mimořádné přijetí (než byl do té doby povolen limit) technických pracovníků a kvalifikovaných dělníků na výškolení do československých škol.³

V roce 1976 po ukončení války ve Vietnamu směřovaly československo-vietnamské vztahy k opětovnému hospodářskému rozvoji Vietnamu. V roce 1980 v rámci oficiální návštěvy Vietnamské demokratické republiky prezident Gustav Husák podepsal s vietnamským prezidentem Le Duanem Smlouvu o přátelství a spolupráci Československé socialistické republiky a Vietnamské socialistické republiky. Obě strany se zavázaly k dalšímu rozvoji a prohlubování spolupráce ve všech směrech, jakož i o usilování míru a podpoře boje proti imperialismu, expansionismu a odstranění kolonialismu a rasizmu. Rozhodnutím parlamentu a senátu

---

²ŠIŠKOVÁ, T. *Menšiny a migranti v České republice*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001. s.103.

³ŠIŠKOVÁ, T. *Menšiny a migranti v České republice*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001. s.104.

České a Slovenské Federativní Republiky byla tato smlouva zrušena v roce 1992.⁴

1.2 Vietnamci v České republice po roce 1989

Po politickém převratu v Československu v roce 1989 nastává obrat v mezinárodní strategii státu a Česká republika téměř přerušuje mezistátní vztahy s Vietnamem, vyrovnává finanční nesplněné závazky a uzavírá si tímto cestu na rozvíjející se vietnamský trh.⁵

V devadesátých letech do České republiky přijíždějí Vietnamci za účelem především obchodním, s nimi přijíždějí i jejich rodiny, děti a příbuzní. Příchozí Vietnamci se zaměřují v České republice na obchodní podnikání, vznikají velkoobchody a tržnice, kde se především obchodní vztahy řídí podle vietnamských zvyklostí.⁶

V České republice po roce 1989 počet legálně usazených cizinců postupně vzrůstal. V letech 1994 a 1999 se více než zdvojnásobil ze zhruba 100 tisíc na počty kolem 200 tisíc pobývajících cizinců. Od roku 2000 počet cizinců v České republice poklesl o 30 000 osob. Tento pokles byl způsoben změnami legislativy, konkrétně Zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Ten podstatně zpřísnil vstupní podmínky do země a také pobytový režim většiny cizinců v České republice. V červenci roku 2001 byla některá ustanovení tohoto zákona zmírněna, a to mělo za následek opětovný mírný nárůst počtu usazených cizinců. V roce 2004 vstoupila Česká republika do Evropské Unie a došlo k rozšíření kategorií pobytu. Od roku 2009,

---

⁴MARTÍNKOVÁ, Š. Česko-vietnamské vztahy. In *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Kocourek, J. (ed.), Pechová, E. (ed.), Praha: HaH, 2006, s.86.

⁵ŠÍŠKOVÁ, T. *Menšiny a migranti v České republice*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001.s.104

⁶ŠÍŠKOVÁ, T. *Menšiny a migranti v České republice*. 1.vyd. Praha: Portál, 2001.s.105

v souvislosti s ekonomickou krizí v České republice, začaly počty cizinců klesat.⁷

Počet přibývajících Vietnamců v České republice uvádím v následující tabulce č. 1 „(Cizinci v ČR podle státního občanství 1994–2011)“⁸

Tabulka č. 1: Cizinci v ČR podle státního občanství 1994–2011

Cizinci v ČR podle státního občanství 1994–2011									
Pramen: Český statistický úřad, Ředitelství služby cizinecké policie Ministerstva vnitra ČR									
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Státní občanství	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem
Cizinci v ČR	104 343	159 207	199 152	210 311	220 187	228 862	200 951	210 794	231 608
Vietnam	9 633	14 213	17 620	20 950	22 875	24 824	23 556	23 924	27 143
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Státní občanství	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem	celkem
Cizinci v ČR	240 421	254 294	278 312	321 456	392 315	437 565	432 503	424 291	434 153
Vietnam	29 046	34 179	36 832	40 779	51 101	60 255	61 115	60 289	58 205

Zdroj: ČSÚ 2012

⁷ČSÚ, Cizinci v české republice, Dostupné z WWW: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/o/ciz_pocet_cizincupopis_aktualniho_vyvoje [cit.05.02.2013]

⁸ČSÚ, Počet cizinců podle státního občanství, Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001 [cit.05.02.2013]

1.3 Pobyty Vietnamců v České republice v současnosti - statistické údaje

Zákon o pobytu cizinců řadí mezi cizince všechny imigranty, kteří krátkodobě nebo dlouhodobě pobývají na území České republiky a na ty, co nemají české občanství.⁹

„ Úřady Ukrajinců evidovaly 124,3 tisíc, což je 43 % v zemi žijících cizinců ze zemí původu mimo Evropskou unii. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří Slováci, kteří jsou ale „domácí“ – tedy obyvatelé EU, stejně jako Češi. Slováků koncem roku 2010 v ČR žilo 71,8 tisíc. Na pomyslné třetí příčce jsou Vietnamci, kterých v zemi pobývalo 60,3 tisíc.“¹⁰

Většina Vietnamců má v České republice partnera, děti, známé, popřípadě další členy rodiny. V porovnání s Ukrajinci, kteří mívají s sebou partnera, ale jejich děti žijí mimo Českou republiku. Moldavané do České republiky zase přijíždějí úplně sami, pouze za prací, bez rodinných příslušníků.¹¹

Počet Vietnamců v České republice dle typu pobytu a pohlaví uvádím v následující tabulce č. 2 „(Cizinci podle typu pobytu a pohlaví – top 25 nejčastějších státních občanství)“¹²

---

⁹LEONTIYEVA, Y., VÁVRA, M. *Postoje k imigrantům*. 1. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2009. s.11.

¹⁰ČSÚ, Cizinci v ČR, Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/cizinci_v_cr_vietnamci_u_nas_zakorenili20120214 [cit.20.12.2012]

¹¹ČSÚ, Cizinci v ČR, Dostupný z WWW: http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/cizinci_v_cr_vietnamci_u_nas_zakorenili20120214 [cit.20.12.2012]

¹²ČSÚ, Statistika - Cizinci podle typu pobytu a pohlaví - 25 nejčastějších státních občanství – Dostupné z WWW: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001 [cit.20.12.2012]

Tabulka č. 2: Cizinci podle typu pobytu a pohlaví – 25 nejčastějších státních občanství - k 31. 12. 2010

Cizinci podle typu pobytu a pohlaví - 25 nejčastějších státních občanství - k 31. 12. 2010								
Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie Ministerstva vnitra ČR								
Státní občanství	Cizinci celkem	Trvalý pobyt			Ostatní typy pobytu			
		celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	
Celkový součet	425 301	189 962	100 370	89 592	235 339	144 440	90 899	
Ukrajina	124 339	46 840	23 414	23 426	77 499	47 518	29 981	Ukraine
Slovensko	71 780	29 073	14 038	15 035	42 707	24 694	18 013	Slovak Republic
Vietnam	60 301	36 634	20 582	16 052	23 667	14 828	8 839	Viet Nam
Rusko	31 941	13 622	6 164	7 458	18 319	8 530	9 789	Russian Federation
Polsko	18 242	10 959	3 301	7 658	7 283	5 270	2 013	Poland
Německo	13 871	4 435	2 929	1 506	9 436	7 986	1 450	Germany
Moldavsko	8 872	2 655	1 475	1 180	6 217	3 990	2 227	Moldova
Bulharsko	6 927	3 120	1 924	1 196	3 807	2 454	1 353	Republic of Bulgaria
Spojené státy	6 074	2 766	1 833	933	3 308	1 896	1 412	United States of America
Mongolsko	5 576	2 151	783	1 368	3 425	1 494	1 931	Mongolia
Čína	5 473	3 342	1 826	1 516	2 131	1 150	981	China (including Hong Kong)
Rumunsko	4 415	2 249	1 236	1 013	2 166	1 612	554	Romania
Bělorusko	4 364	2 632	1 055	1 577	1 732	789	943	Belarus
Spojené království	4 356	1 308	1 105	203	3 048	2 287	761	United Kingdom
Kazachstán	4 271	1 907	827	1 080	2 364	1 121	1 243	Kazakhstan
Rakousko	2 924	1 180	846	334	1 744	1 445	299	Austria
Itálie	2 608	1 235	1 022	213	1 373	1 147	226	Italy
Nizozemsko	2 446	650	496	154	1 796	1 190	606	Netherlands
Chorvatsko	2 422	1 999	1 305	694	423	309	114	Croatia
Francie	2 282	768	564	204	1 514	1 052	462	France
Bosna a Hercegovina	2 169	1 498	869	629	671	555	116	Bosnia and Herzegovina
Arménie	2 124	1 339	696	643	785	443	342	Armenia
Srbsko	2 008	1 427	955	472	581	404	177	Serbia
Makedonie	1 943	1 001	781	220	942	717	225	Macedonia
Srbsko a Černá Hora	1 849	1 592	1 113	479	257	184	73	Serbia and Montenegro
Ostatní	31 724	13 580	9 231	4 349	18 144	11 375	6 769	

Zdroj: ČSU 2012

1.4 První a druhá generace Vietnamců, žijících v ČR

V České republice se utvořilo několik skupin Vietnamců. V první řadě jsou to „starousedlíci“¹³, kteří zde pobývali již před rokem 1989, dále jsou to Vietnamci příchozí v porevoluční době v roce 1989 a po roce 2000 na ně navázala čerstvá vlna migrantů.¹⁴

V neposlední řadě musím uvést skupinu Vietnamců tzv. „banánové děti“¹⁵.

Tímto názvem jsou pojmenovány děti, které se narodily v České republice, případně zde žijí od malička. Ačkoliv vypadají jako jejich rodiče, svoje hodnoty a styl života přizpůsobují svým českým vrstevníkům. Velice dobře mluví českým jazykem, mají mnoho českých kamarádů. Většina již neovládá vietnamštinu ani tradice svých rodičů.¹⁶

Do konce osmdesátých let byly styky, co se týká úrovně hlubšího vztahu a manželství v české společnosti i Vietnamců mezi sebou, omezovány. Těhotné Vietnamské ženy byly okamžitě posílány zpět do Vietnamu. Z tohoto důvodu se v České republice vyskytovala jen skupina přistěhovalců, která zde ve většině případů žila bez rodin, příbuzných a partnerů. Po roce 1990 se Vietnamci začali usazovat a zakládat rodiny. V současné době již existuje početná skupina vietnamských dětí ve věku kolem 13 let. Většina z nich nikdy nebyla ve Vietnamu a příbuzné znají jen z vyprávění. Často neumí dobře vietnamsky, neboť navštěvují české školy. Snahy o prohloubení vietnamství mezi těmito dětmi se již projevují, jako například návštěvou nedělní školy a letními tábory pro vietnamské děti.¹⁷

---

¹³PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.57.

¹⁴PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.57.

¹⁵PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.57.

¹⁶PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.25.

¹⁷BITTNEROVÁ,D.,MORAVCOVÁ,M., *Kdo jsem a kam patřím?* Praha: Praha 2005.SOFIS. s.386

1.5 Postavení Vietnamců v České republice

Většina Vietnamských starousedlíků přijela do České republiky za výdělkem a neplánovala zde zůstat natrvalo. Plánovala návrat do Vietnamu, kde se narodila a vyrostla. Realita je ale jiná a domů se vrací pouze velmi malá část z nich. Zůstávají, aby mohli vydělat dostatečnou sumu peněz a vrátit se zpět do Vietnamu, případně podporovat svoji rodinu ve Vietnamu nebo pomoci přicestovat příbuzným do České republiky. Díky této potřebě vydělat dostatečnou sumu peněz, zůstávání a jejich odjezd domů se tímto oddaluje. Domů jezdí, ať už pravidelně či nepravidelně, jen na návštěvy.¹⁸

Jiná situace je u Vietnamců, kteří mají již celou svoji rodinu v České republice. Tito nemají často důvod Vietnam navštěvovat a někteří uvádějí, že je jejich domovem Česká republika. Důležitou roli zde hraje i politická situace v obou zemích. Nejmladší generace Vietnamců, ať už jsou to žáci nebo studenti od základní po vysokou školu, uvažuje o odchodu dál do západní Evropy. Neovládají již dobře vietnamštinu a ani se nechtějí do Vietnamu vracet.¹⁹

Pocity Vietnamců a jejich přijetí českou společností jsou ovlivněny velkou měrou mediálním obrazem, jak Vietnamce média deklarují české veřejnosti. Většinou média poukazují pouze na negativní stránku života Vietnamců v České republice a to z důvodu nezájmu informovat o bezproblémovém životě Vietnamců u nás. Díky těmto informacím je jasné, že česká společnost nepřijímá Vietnamce s pozitivním přístupem. Česká společnost někdy vnímá Vietnamce negativně i na základě jejich kulturních odlišností.²⁰

---

¹⁸RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*.Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.190.

¹⁹RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*.Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.191.

²⁰RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.192-193.

Je tedy zřejmé, že do roku 1989 byl příchod Vietnamců zaměřen spíše na oblast vzdělávání těchto občanů z důvodu válečné, hospodářské a zdravotní krize ve Vietnamu. Po roce 1989 je jejich příchod a účel především obchodní. S Vietnamci přijíždějí i jejich rodiny, děti a příbuzní. Utváří se různé skupiny Vietnamců, rozdělené generačně. V první řadě jsou to „starousedlíci“, kteří přijeli do České republiky před rokem 1989, dále skupina porevoluční a v poslední řadě jsou to děti, které se v České republice již narodily.

2 Integrace Vietnamců do ČR

2.1 Vzdělávání a kvalifikace

Z hlediska vzdělávání jsou generace Vietnamců v České republice různorodé. Po roce 1990 část Vietnamců, která zde zůstala, prošla učilišti i vysokoškolským vzděláním. Uplatnila se mimo svůj obor, neboť pracovala v rámci imigrantské ekonomiky. V současné době Vietnamci obsazují především nekvalifikované, případně nízko kvalifikované pozice, kdy zaškolení probíhá přímo v procesu při výkonu práce.²¹

Významnou roli hrají současní vietnamští studenti. Jedním z typů studentů jsou potomci první generace migrantů z Vietnamu. Tito studenti, ve většině případů, prošli základní školou, gymnáziem a následně studiem na vysokých školách. Dalším typem studentů jsou ti, co míří do České republiky speciálně za studiem na vysokých školách. V případě neovládání českého jazyka, musí své studium platit jako cizinci.²²

Vyrovnění se s jazykovou bariérou zahraničních žáků probíhá ve značné míře mimo školní docházku. Studium může probíhat ve formě domácího doučování, v kroužcích ve škole nebo komerčních kurzů. Škola je jednou z mála institucí, která může být srozumitelná a přátelská k vietnamským studentům. Školství hraje důležitou roli mezi veřejným životem v České republice a izolovaností Vietnamců. Vietnamští žáci a studenti se velmi rychle dokážou adaptovat na způsob života jejich českých spolužáků, tím se ovšem vzdalují od tradic života jejich rodičů, pocházejících z Vietnamu.²³

---

²¹RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.176.

²²RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.177.

²³ ČERNÍK,J. Vietnamští žáci na základních školách:Náčrt problémů a přístupů In *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Kocourek, J. (ed.), Pechová, E. (ed.), Praha: HaH,2006, s. 182-183.

2.2 Bydlení

Forma a kvalita bydlení Vietnamců především závisí na výši jejich příjmu. Většina Vietnamců žije v podnájmu a část Vietnamců, kteří podnikají a mají větší finanční možnosti, kupuje nemovitosti, rodinné domy nebo byty. Ti, kteří jsou omezeni nízkým příjmem, případně se snaží ušetřit co nejvíce peněz, sdílí bydlení s více osobami, přáteli nebo členy příbuzenstva. Služby realitních agentur mohou využít, ale bývají většinou účtovány za příslušné peníze. Jako nový trend se uplatňuje bydlení na ubytovnách, které většinou zajišťují tyto agentury. Typické přistěhovalecké vietnamské čtvrti v České republice zatím neexistují. Vietnamci se soustředí v místech, kde mají svoje podnikatelské aktivity a pracovní možnosti.²⁴

Při hledání bydlení v České republice často využívají etnické sociální sítě nebo získávají informace od svých známých. Specializované služby v této oblasti již existují, jen je těžké najít podnájem či byt i díky předsudkům české společnosti.²⁵

Ke shromažďování Vietnamců v městských čtvrtích zatím nedochází i kvůli existenci externích příčin, které nepřímo omezují vznik těchto čtvrtí. Jde především o charakter trhu s byty, který není tak pružný vzhledem k regulovaným nájům.²⁶

---

²⁴ RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.177

²⁵ RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.178.

²⁶ RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.179.

2.3 Komunikace s úřady a institucemi

Většina Vietnamců žijících v České republice neovládá velmi dobře český jazyk a využívá k zajištění kontaktů služeb zprostředkovatelského servisu. Důvodem není jen jazyková bariéra, ale i slabé znalosti českého právního řádu. Využívají také možnosti znalosti českého jazyka u svých dětí. Pro širší příbuzenstvo vyřizuje úřední záležitosti jeden určený člověk.²⁷

Vietnamci úřady navštěvují minimálně a pouze v nezbytných záležitostech. Takovéto vyřizování úředních záležitostí z hlediska sociálního začlenění může být chápáno jako problém, neboť by se měli v těchto záležitostech umět orientovat sami. Úředníci tuto situaci nemusí vidět jako problém, když příslušné záležitosti vyřizuje prostředník, který je zvládá a umí dobře česky. Tudíž je pro Vietnamce jednání na úřadech bráno v podstatě jako bezproblémové. V České republice je hodnocení úřadů Vietnamci pozitivní, neboť ve Vietnamu je situace odlišná a úředníci mají velkou moc a tu využívají ve svůj prospěch.²⁸

V České republice městské úřady zatím nevnímají Vietnamce jako cílovou skupinu svých opatření a přístup k nim je omezen na výkon státní správy v přenesené působnosti. Je zde uplatňována všeobecná politika. Potřeby a problémy Vietnamců zůstávají pracovníkům úřadů a institucí do značné míry skryty. Jejich znalosti jsou povrchní, nesystematické a mají intuitivní charakter. Jedním z důvodů tohoto přístupu je nevnímání Vietnamců jako zdroj sociálních problémů a tudíž nevyvolávají zvýšený zájem ze strany pracovníků úřadů.²⁹

Vietnamci v České republice hledají svoji vlastní cestu k obecným pravidlům, tato cesta může být mnohdy zdlouhavá. Do cesty se jim staví různé bariéry, které se snaží někdy překonat mimo daná pravidla. Přestože se

---

²⁷ M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.179.

²⁸ RÁKOCZIOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.179-180.

²⁹ RÁKOCZIOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Lokální strategie integrace cizinců v ČR I*. 1.vyd.Praha:Výzk.ústav práce a sociálních věcí,v.v.l.,2008, s. 51.

jim nová pravidla jeví jako záležitost, která se jich tolik nedotýká, jsou si dobře vědomi problematičnosti svého postoje. Nelegální nebo částečně nelegální formy vztahů jsou spíše projevem izolace v přizpůsobování.³⁰

Média prezentují smíšené sňatky spíše v souvislosti s kriminální činností. Jedná se především o fingoané sňatky Vietnamců za účelem povolení k trvalému pobytu v České republice. Trvalý pobyt lze již pak zrušit jen ve výjimečných případech, nelze jej ukončit na základě ztroskotání manželství, kdy jeho důvod již pominul. O sňatky s českými ženami a muži je u Vietnamců stále zájem, ale většinou ne z důvodu naplnění svátosti manželství, ale z čistě účelového a to k získání trvalého pobytu na území České republiky. Za fingoaný sňatek může dostat český občan od Vietnamce nemalý obnos. Vietnamci – manželovi/manželce, vzniká uzavřením sňatku ale i vyživovací povinnost k manželovi/manželce, popřípadě k jejich dětem. Zároveň by si měli uvědomit i nepopiratelné dědické nároky manželky, případně manžela.³¹

Velmi důležité je zajištění všeobecné informovanosti k dané právní normě. Především se jedná o Zákon o rodině. Celkově je informovanost Vietnamců opomíjena, je nutná nejenom větší aktivita ze strany sociálních pracovníků, ale i získání důvěry Vietnamských imigrantů v tento systém. Jsou zde jisté informační bariéry, jak ze strany sociálních pracovníků, tak i ze strany Vietnamských migrantů, kteří stále nedůvěřují systému sociálních služeb a možnosti bezplatné pomoci. Vybrané právní normy uvádím v příloze č. 2³²

---

³⁰ BROUČEK, S., *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR*. Praha 2003. Etnologický ústav AV ČR. S. 22-23.

³¹ BROUČEK, S., *Český pohled na Vietnamce*, Etnologický ústav AV ČR, Praha 2003, s.315-317

³² Zákon o rodině. Dostupné z WWW:<http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-rodine/>[25.1.2013]

2.4 Přístup Vietnamců k informacím

Vietnamci žijící v České republice nejsou vymezeni jako národnostní menšina, ale jako cizinci. Z tohoto důvodu jsou limitováni ohledně informací v rodném jazyce, v oblasti školské a kulturní. Integrační politika České republiky se na tuto skupinu nezaměřuje prioritně a neinvestuje do ní ani tolik finančních prostředků ve svých programech.³³

Čerstvě příchozí Vietnamci mají z větší části v České republice své známé či příbuzné, kteří jsou pro ně příslibem jistého zázemí a ochrany. Tato rodina je dle tradice a zvyklostí povinována poskytnout i vzdálenému příbuznému potřebné útočiště. Vietnamci velmi lpí na rodině a snaží se pomoci svým příbuzným a k pospolitosti života rodiny. Většina Vietnamců přijíždí do České republiky nejen za příbuznými z důvodu pozvání, ale i z důvodu informací, které se jim dostávají od svých známých a příbuzných o ekonomické situaci této republiky. Mnozí Vietnamci pomáhají vyřizovat nově přicházejícím doklady i přesto, že si jejich příjezd nepřáli. Uvědomují si těžkosti a překážky, které je čekají při příjezdu do České republiky a zároveň znají realitu, která příchozí s největší pravděpodobností nemile překvapí.³⁴

2.5 Znalost českého jazyka

Znalost českého jazyka je zásadním faktorem Vietnamců při integraci do české společnosti. Čeština je pro Vietnamce obtížný jazyk vzhledem k její odlišnosti v gramatice, výslovnosti a z důvodu používání skloňování, časování a slovosledu. Problém s nedostatečnou jazykovou výbavou mají

---

³³ PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.17.

³⁴ PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.21.

hlavně nový příchozí a zaměstnanci v průmyslových podnicích, kde potkávají především své krajany a cizince. Vedení firem má většinou své najaté překladatele. Protože Vietnamci pracují mnoho hodin denně, nemají čas, chuť a motivaci se učit český jazyk. Příslušníci druhé generace Vietnamců, ti co zde vyrůstali, nemívají s češtinou problém, pokud procházejí českým vzdělávacím systémem. Děti často pomáhají svým rodičům překládat na úřadech či u lékaře. Nastává však u nich opačná situace, kdy přestávají či neumí vůbec vietnamsky. Tato omezenost se tak projevuje nejen doma, ale i při rodinných návštěvách z Vietnamu.³⁵

Znalost českého jazyka je ověřována povinnou zkouškou z českého jazyka, která je potřebná pro udělení trvalého pobytu v ČR.³⁶

Znalost češtiny se dokládá Osvědčením o znalosti českého jazyka, které cizinci vydá škola po úspěšném vykonání zkoušky. Je rovněž možné znalost doložit zkouškou z českého jazyka, která je obecně uznávaná³⁷.

Od 1. 1. 2011 se dokládají znalosti z českého jazyka pro účely trvalého pobytu uznáním následujících dvou typů zkoušek z českého jazyka. Státní jazyková základní zkouška, speciální nebo všeobecná, vykonaná v jazykové škole, která má právo státní jazykové zkoušky a zkouška certifikovaná pro cizince z češtiny, (CCE) vykonaná v Ústavu jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy.³⁸

Povinnou náležitostí k trvalému pobytu občana třetí země, je doklad o zkoušce z českého jazyka. Tento doklad prokazuje požadovanou znalost českého jazyka a měl by být vydán školou uvedenou v seznamu, ve kterém jsou školy s oprávněním provádět tyto zkoušky znalosti českého jazyka.

---

³⁵RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice*. Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.180-182.

³⁶Čeština pro cizince,Dostupné z WWW: http://cestina-pro-cizince.cz/index.php?p=povoleni-k-trvalem-pobytu&hl=cs_CZ [cit.25.1.2013]

³⁷Čeština pro cizince,Dostupné z WWW: http://cestina-pro-cizince.cz/index.php?p=povoleni-k-trvalem-pobytu&hl=cs_CZ [cit.25.1.2013]

³⁸Čeština pro cizince,Dostupné z WWW: http://cestina-pro-cizince.cz/index.php?p=povoleni-k-trvalem-pobytu&hl=cs_CZ [cit.25.1.2013]

Uvedený doklad se nevyžaduje od cizince nedosahujícího věku 15 let, a který v průběhu předcházejících 20 let podání žádosti o trvalý pobyt, byl nejméně jeden školní rok žákem nebo studentem základní, střední nebo vysoké školy se zaměřením na český jazyk. Dále se nevyžaduje od cizince s prokázanou uznávanou zkouškou z českého jazyka, která dosahuje minimální úrovně. Tato úroveň je stanovena vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. U cizince ve věku 60 let a, který prokáže tělesné nebo mentální postižení, které má vliv na jeho schopnost komunikovat, tento doklad o znalosti českého jazyka taktéž není požadován.³⁹

Cizinci je, na základě poukazu, hrazen státem první pokus vykonání zkoušky. Tento poukaz vystaví cizinci na kterémkoli pracovišti Ministerstva vnitra České republiky a je vydán pouze jedenkrát.⁴⁰

Existují různé možnosti jazykového vzdělávání, jednu z nich nabízí Centra na podporu integrace cizinců, která zajišťují možnost účasti kurzu českého jazyka. Tyto kurzy jsou rozděleny do dvou částí. První část je základní a je určena klientům s minimální znalostí českého jazyka, kurz je možné navštívit i jednorázově a klienti se nemusí předem zapisovat. Zde se klienti naučí lépe se dorozumět v základních situacích, jako je například návštěva u lékaře, na úřadech a v obchodě. Druhá část intenzivní, je určená klientům s pokročilejší znalostí českého jazyka. Pokročilost určí lektor, který zařadí klienty do příslušné skupiny. Jednotlivé lekce na sebe navazují a je potřeba pravidelné docházky. Počet míst v kurzu je omezen a je nutné se předem do kurzu zapsat. Tento kurz zajišťuje snadnou komunikaci ve složitějších situacích, např. u pracovního pohovoru nebo přípravu na požadovanou jazykovou zkoušku.⁴¹

---

³⁹MVČS, Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-doklad-o-zkousce-z-cj.aspx>[cit.25.1.2013]

⁴⁰MVČS, Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-doklad-o-zkousce-z-cj.aspx>[cit.25.1.2013]

⁴¹Integrační centra, Dostupné z WWW: <http://www.integracnicentra.cz/PoskytovaneSluzby/kurzyCeskehoJazyka.aspx> [cit.25.1.2013]

2.6 Překážky bránící v integraci Vietnamců v České republice

Vietnamci přicházejí do České republiky s různým vzděláním, jazykovým vybavením a finančním a rodinným zázemím. Mají vlastní minulost, hodnoty a postoje. Odlišují se vzhledem, mají různé sny a představy o České republice. Většinová společnost v České republice je převážně etnicky homogenní a noví přistěhovalci pro ni představují potencionální nebezpečí a obavy. Tento obraz o Vietnamcích je často způsobován nízkou informovaností o jejich životě a zkreslenou medializací. Vietnamci, kteří se zde chtějí usadit, musí překonávat tyto předsudky, stigmatizaci a lhostejnost ze strany většinové společnosti. Tyto bariéry pak často vyústí ve vzájemnou uzavřenost.⁴²

Pro začlenění Vietnamců je nejdůležitější překonání jazykové bariéry. Zvládnutí jazyka záleží na snaze jednotlivce, ale i na možnostech jazykové dostupnosti vzdělávání. Jazykové znalosti ovlivňují začlenění jedince na trhu práce, kde ovlivňují získání kvalifikované a lépe placené místo. Bariéru může způsobovat i nízká informovanost Vietnamců o prostředí a orientaci ve městě, ale i znalost a orientace v institucích, které potřebují v běžném životě. Důležitou složkou k uspokojení a začlenění je vhodné bydlení. Mezi další složky bariér v integraci patří byrokracie a administrativa v České republice. Jednak je to složité vyplňování různých formulářů i předkládání značného množství dokladů. Projevuje se zde oboustranná jazyková bariéra i malá vstřícnost úředníků vůči Vietnamcům. Jsou zde i legislativní bariéry v přístupu k sociálním dávkám. Dodržování právních předpisů musí být

---

⁴²RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R.*Lokální strategie integrace cizinců v ČR I.* 1.vyd.Praha:Výzk.ústav práce a sociál. věcí,v.v.l.,2008, s.32.

přizpůsobeno právním normám, které jsou ve společnosti považovány za základní a všeobecně přijímané.⁴³

Závěrem této kapitoly je vhodné zmínit, že důležitou složku k uspokojení a začlenění Vietnamců do České republiky plní především vhodné bydlení. Mezi další složky bariér v integraci Vietnamců patří byrokracie a administrativa v České republice. Jednak je to složité vyplňování různých formulářů i předkládání značného množství dokladů. Projevuje se zde oboustranná jazyková bariéra i malá vstřícnost úředníků vůči Vietnamcům. Tato bariéra může být řešena možnou účastí na jazykových kurzech pro cizince, které umožňují (mimo jiné), Centra pro podporu integrace cizinců.

---

⁴³RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R.*Lokální strategie integrace cizinců v ČR I.* 1.vyd.Praha:Výzk.ústav práce a sociál. věcí,v.v.l.,2008, s.33.

3 Sociální práce s Vietnamci v České republice

3.1 Sociální práce

Sociální práce se stává během 20. století společensko-vědní disciplínou, ale i praktickou činností. Cílem této sociální práce je zmírňování a řešení sociálních problémů jako je např. chudoba, zanedbávání výchovy dětí, diskriminace, delikvence a nezaměstnanost. Sociální práce se snaží naplnit ideál lidského potenciálu a lidské solidarity. Sociální pracovníci se snaží pomáhat jednotlivcům, rodinám, skupinám, ale i komunitám, dosáhnout sociálního uplatnění a příznivé společenské podmínky k životu.⁴⁴

V sociální práci existuje mnoho odlišných přístupů k uživatelkám a uživatelům z etnicky různého prostředí. Při práci s klienty z kulturně odlišného prostředí je vhodné se přiklánět k přístupu citlivému, což při práci s vietnamskými klienty a klientkami znamená, že se sociální pracovnice a pracovníci snaží uvědomit etnickou odlišnost od své vlastní. Příslušnost k vietnamské národnosti formuje reality klientely, tudíž se musí sociální pracovníci přizpůsobit jejím etnickým potřebám a požadavkům služeb.⁴⁵

---

⁴⁴MATOUŠEK, O., *Základy sociální práce*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. s. 10.

⁴⁵PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha: 2007. La Strada ČR, o.p.s., s. 52.

3.2 Sociální práce s imigranty

Sociální práce s imigranty obsahuje celou škálu odlišných přístupů k uživatelům služeb z odlišného etnického prostředí. Při práci s klientem z kulturně odlišného prostředí je zapotřebí snaha ze strany sociálních pracovníků, uvědomit si jejich etnickou odlišnost a přizpůsobit se jí.⁴⁶

Pracovníci a pracovnice jsou již zvyklí běžně komunikovat s vietnamským tlumočnickem, avšak jeho překlad bývá mimo jejich kontrolu. Zvláště v důležitých momentech a krocích je důležité neustálé ověřování a opakování, zda klient dobře rozuměl otázce a zda jej tlumočnick nevyužívá ve svůj prospěch, například při obchodních jednání. Překladatel může tlumočit pouze to, co považuje za vhodné. Je důležité, aby překladatel splňoval u klienta pocit důvěry a bezpečí. Důležitou roli hraje věk a pohlaví překladatele především u návštěvy lékaře, kdy je ženám – klientkám příjemnější komunikace s překladatelem stejného pohlaví.⁴⁷

Vztah mezi klientem a pracovníkem je důležitý a ovlivňuje jej odlišná etnicita obou účastníků. Pochází-li oba z odlišného etnického prostředí, vyskytuje se často řada nedorozumění a problémů. Sociální pracovník by měl být schopen respektovat odlišnosti svého klienta ať už rasové, věkové, kulturní či třídní.⁴⁸

Důležitou rolí sociálního pracovníka je naslouchání svému klientovi. Klienti mají často problém vyjádřit svůj problém a potřeby. Sociální pracovník musí umět komunikovat, parafrázovat, reflektovat pocity a opakovat to, co mu klient sdělil, aby bylo jasné, zda veškerým informacím porozuměl.⁴⁹

---

⁴⁶PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.52.

⁴⁷PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.53.

⁴⁸KUZNÍKOVÁ, I. a kol. *Sociální práce ve zdravotnictví*.1.vyd., Praha: Grada Publishing,a.s.,2011.s.154.

⁴⁹KUZNÍKOVÁ, I. a kol. *Sociální práce ve zdravotnictví*.1.vyd., Praha: Grada Publishing,a.s.,2011.s.155.

Sociální pracovník je odpovědný za integrační proces včetně finanční podpory, vedení a poradenství. Snaha o integraci je založena individuálně a záleží na situaci jednotlivého imigranta, ať už z hlediska finančního, rodinných vztahů, zaměstnání i bytové situace.⁵⁰

3.3 Sociální služby

Sociální služby zajišťují především péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc s domácností, ošetřováním, pomoc s výchovou ale i kontakt se společenským prostředím. Cílem sociálních služeb je především podporovat rozvoj uživatele, jeho soběstačnost, snížení zdravotního i sociálního rizika, návrat do domácího prostředí a původního stylu života. Činnostmi pro poskytování sociálních služeb je v první řadě pomoc při zvládnutí běžné péče o svou osobu. Jedná se o osobní hygienu, stravu, ubytování, výchovné a vzdělávací činnosti, terapie, prosazování práv a zájmů, ale i společenský kontakt s okolím.⁵¹

Sociální služby můžeme rozdělit na dvě základní skupiny. Sociální služby státní a obecné v první skupině a sociální služby nestátní ve skupině druhé. Státní či obecné služby mohou být svěřeny nestátním organizacím. Takto svěřené služby jsou vždy regulovány státem, realizovány jako veřejnoprávní a zákonně financovány. Mimo tyto služby vznikají i soukromoprávní sociální služby povolené státem nebo provozované se státní podporou. Stát provádí kontrolu a dozor těchto služeb a reguluje podmínky jejich provozu.⁵²

Sociální služby zahrnují sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.⁵³

---

⁵⁰Kol. autorů. *Metody sociální práce s imigranty, azylanty a jejich dětmi*. Triton 2008. s.60-61.

⁵¹Ministerstvo práce a sociálních věcí. Sociální služby. Dostupné z WWW: <http://www.mpsv.cz/cs/9> [cit.25.12.2012]

⁵²MATOUŠEK, O. *Základy sociální práce*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007. s.178.

⁵³Zákon o sociálních službách. Dostupné z WWW: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108> [cit.25.12.2012]

Sociální služby pomáhají žít lidem běžný život. Pracovat, nakupovat, navštěvovat školy, starat se sám o sebe, aktivně trávit svůj čas a navštěvovat místa víry. Mezi skupinu příjemců sociálních služeb patří i cizinci, kteří mají povolení k trvalému pobytu, delším než tři měsíce. Určité typy sociálních služeb jsou poskytovány i osobám legálně pobývajícím na území České republiky. Jsou to např. azylové domy, noclehárny, kontaktní centra.⁵⁴

3.4 Sociální poradenství cizincům

Sociální poradenství cizincům je založeno na schopnostech sociálního pracovníka, především na komunikačních schopnostech a systematickém myšlení. Důležité je přistupovat k problémům z obecné perspektivy. Postoje a hodnoty sociálního pracovníka, příslušných institucí a úřadů jsou stejně důležité, jako jejich odborné znalosti.⁵⁵

V poradenství se jedná především o poradenství v sociální oblasti a sociální orientace, právní poradenství, v oblasti trhu práce, psychologické poradenství, asistence při administrativních úkonech, které potřebují k legalizaci pobytu na území České republiky. Poradenství je základním typem služeb poskytovaných cizincům. Tuto službu mohou využívat prakticky všichni klienti z řad migrantů, bez ohledu na druh pobytu. Neziskové organizace považují tuto službu za minimální možnost podpory cizincům.⁵⁶

---

⁵⁴MPSV, Registr poskytovatelů soc. služeb. Dostupné z WWW: <http://iregistr.mpsv.cz/> [cit. 25.12.2012]

⁵⁵Kol. autorů. *Metody sociální práce s imigranty, azylanty a jejich dětmi*. Triton 2008. s. 61.

⁵⁶TRBOLA, R., RÁKOCZYOVÁ, M. *Institucionální podmínky sociální integrace cizinců v ČR II*. 1. vyd. Brno: Barrister a Principal, o.s., 2011. s. 93.

4 Poskytovatelé sociálních služeb

Na základě znění zákona č.108/2006 sb., o sociálních službách byl zřízen Registr poskytovatelů sociálních služeb. Tento registr je volně přístupný na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí. Úkolem a smyslem tohoto zákona je chránit práva a zájmy lidí, kteří jsou nějakým způsobem oslabeni a nemohou je prosazovat sami. Může to být z různých důvodů, např. věková hranice, zdravotní omezení, slabé sociální prostředí, krize a jiné. V zákoně je upraveno, jakým způsobem a jaké podmínky musí poskytovatel splňovat ve všech společenských systémech. Poskytovatelem sociální služby se dle výše uvedeného zákona rozumí fyzická nebo právnická osoba, která má oprávnění k této činnosti. Poskytovatelem sociálních služeb musí být subjekt zaregistrovaný jako poskytovatel sociální služby ve smyslu výše uvedeného zákona. Poskytovatelem sociální služby nemohou být rodinní příslušníci popřípadě asistenti sociální péče, kteří pečují o osoby, ať už blízké nebo jiné v domácím prostředí.⁵⁷

4.1 Nestátní neziskové organizace pomáhající cizincům

Mezi nestátní subjekty patří fyzické a právnické osoby např. sdružení, spolky, hnutí, nadace, ale i zaměstnavatelé podnikatelského nebo nepodnikatelského charakteru. Stát musí zaručit základní ústavní práva obyvatel i v případě, kdyby nestátní organizace selhaly. Stát zajišťuje, že mají poskytované služby stanovenou úroveň a rozsah. Z tohoto důvodu jsou vytvářeny mechanismy pro kontrolu činností nestátních organizací.⁵⁸

V České republice je nutné šířit informace o neziskových organizacích a sociálních službách nejen mezi Vietnamci, ale i pomocí místních

---

⁵⁷Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dostupné z WWW:<http://www.mpsv.cz/cs/9> [cit.26.12.2012]

⁵⁸MATOUŠEK,O. *Základy sociální práce*.2.vyd. Praha: Portál,2007. s.309.s.172-173.

vietnamských medií. Neznalost českého jazyka komplikuje nejenom komunikaci neziskových organizací s klienty, ale může způsobovat velkou neobeznámenost s fungováním systému a neznalost práv cizinců. Z praxe sociálních pracovníků a pracovníc vyplývá nezbytnost zvýšené pozornosti úvodním rozhovorům a spolupráce s Vietnamci. Vysvětlit jim fungování neziskových organizací, funkci pomáhající organizace a náplně práce jejich zaměstnanců. Od Vietnamců očekávají aktivní přístup k situaci. Vzniká tímto potřeba existence databáze proškolených a spolehlivých vietnamsko-českých tlumočnicků, kteří budou na dobré úrovni nejen jazykově, ale budou mít i dostatek informací o práci v pomáhajících službách. Důležitá je i orientovanost v oblastech neziskových organizací a etický přístup ke klientům. Vietnamci si již navykli využívat tradičních modelů služeb v českém prostředí a neziskový sektor do něj bohužel zatím převážně nepatří. Je důležité zlepšit a zdokonalit předávání informací mezi neziskovými organizacemi a orgány státního aparátu.⁵⁹

Kontakty na nestátní neziskové organizace, které působí v oblasti integrace cizinců, jsou přístupné na stránkách Ministerstva vnitra České republiky (viz příloha č. 3)⁶⁰

---

⁵⁹PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním*. Praha:2007. La Strada ČR, o.p.s., s.64.

⁶⁰Ministerstvo vnitra České republiky.Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/kontakty-na-nevkladni-organizace.aspx> [cit. 26.12.2012]

4.2 Vybrané neziskové organizace.

Arcidiecézní charita Praha – Středisko migrace

Jedná se o církevní organizaci s posláním pomáhat na principech křesťanské lásky lidem v nouzi. Tato organizace poskytuje řadu sociálních služeb v pražské arcidiecézi a pomoc směřuje i k těm nejpotřebnějším v rozvojových zemích. Je součástí celosvětové Charitní sítě. Poskytuje sociální a právní poradenství migrantům a uprchlíkům v rámci sítě poraden Charit České republiky. Poskytuje služby odborného sociálního poradenství bezplatně, ambulantní formou a terénní formou, podle individuálních potřeb klienta mimo poradnu na území Prahy a Středočeského kraje, zejména ve městech Příbram, Mělník, Mladá Boleslav a Poděbrady. Cílem je poskytování nezbytné adekvátní pomoci prostřednictvím sociálního a právního poradenství na území Prahy a Středočeského kraje. Cílovou skupinu tvoří cizinci s různými druhy pobytu, žadatelé o mezinárodní ochranu a státem uznání uprchlíci. Mezi hlavní náplň patří sociální a právní poradenství, asistence při jednání na úřadech a institucích, pomoc při integraci do společnosti, poradenství v oblasti zaměstnanosti v České republice, pomoc při hledání ubytování. Poskytuje informace o jazykových kurzech pro cizince, zajišťuje tlumočnické a překladatelské služby a bezplatné asistence. Asistencí se rozumí doprovázení cizinců na úřady a instituce s cílem usnadnění kontaktu a řešení konkrétní situace cizinců. Využívá se při jednání se státními institucemi, ale i v nestátní sféře (např. zprostředkování kurzů, vyhledávání kontaktů, asistence u lékaře apod.) Záměrem projektu je také zvyšování nezávislosti a soběstačnosti cizinců, jejich orientace v legislativě, upravující pobyt a zaměstnání cizinců. Tohoto záměru dosahují nácvikem dovedností klientů.⁶¹

---

⁶¹ Asistenční služby cizincům. Arcidiecézní Charita Praha. Dostupné z WWW:<http://praha.charita.cz/sluzby/migrace/asistencni-sluzby-cizincum/> [cit.24.01.2013]

Občanské sdružení Klub Hanoi

Občanské sdružení Klub Hanoi založili studenti oboru vietnamistika FFUK, kteří původně Klub Hanoi uvedli jako neformální studentskou organizaci. Coby občanské sdružení byl Klub Hanoi zaregistrován dne 16.1.2004 Ministerstvem vnitra. Ke sdružení se postupně připojili mnozí vietnamisté, vietnamští přátelé a lidé z ČR. Občanské sdružení Klub Hanoi se zabývá propagací vietnamské kultury a integrací Vietnamců do České republiky a společnosti, aby byla zachována jejich kulturní identita. Prostředí, odkud Vietnamci pochází, je velmi odlišné od prostředí v České republice a tato skutečnost komplikuje vzájemné soužití Vietnamců v České republice a majoritní společnosti. Klub Hanoi tuto odlišnost naopak využívá a vytváří z ní pozitivní aspekt. Tento aspekt obohacuje českou společnost a ovlivňuje její vnímání k vietnamské menšině, která u nás žije. Vietnamci jsou popisováni jako pracovití, soběstační a nenápadní, ale jejich kultura není v České republice dostatečně zdůrazněna a jejich tradice jsou pro nás utajeny. Mnozí z nás netuší nic o vietnamských přírodních krásách a jejich kultuře. V Klubu Hanoi se snaží především o rovný přístup a rovné příležitosti pro Vietnamce. Usilují zde o zvýšení podílu Vietnamců na společenském dění v České republice, podporují jejich větší samostatnost jednotlivých členů. Usnadňují přístup Vietnamců k informacím a organizují společné vietnamsko-české kulturní akce a snaží se odbourat vzájemné předsudky a komunikační a kulturní bariéry. Cílem práce Klubu Hanoi je pozitivně působit na změnu postojů, názorů a jednání jednotlivých skupin společnosti.⁶²

---

⁶²Klub Hanoi. Informační leták. Dostupné z WWW:
<http://www.klubhanoi.cz/showpage.php?name=kestazeni&rsindexpage=0> [cit. 28.01.2013]

La Strada Česká republika, o.p.s.

Společnost La Strada Česká republika, o. p. s. působí v České republice od roku 1995 jako projekt organizace proFem, od roku 1998 je registrována jako samostatný právní subjekt. V roce 2004 spoluzaložila mezinárodní sdružení La Strada International s členskými organizacemi v dalších osmi evropských zemích. Je to nevládní nezisková organizace, která se zabývá řešením a problematikou obchodu s lidmi. La Strada Česká republika je jedinou specializovanou organizací, jejímž cílem je především snaha o odstranění obchodování s lidmi a jejich vykořisťování. Poskytuje podporu a ochranu vykořisťovaným a ohroženým osobám. Tohoto cíle dosahuje prací ve třech oblastech a to především v poskytování sociálních služeb, v prevenci a vzdělávání. Snaží se aktivně usilovat o systémové či legislativní změny.⁶³

Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU Praha)

Organizace pro pomoc uprchlíků je nevládní a nezisková organizace, která již 20 let pomáhá uprchlíkům a cizincům v České republice. Poskytuje bezplatné právní a sociální poradenství, pořádá vzdělávací akce pro laiky i pro odborníky. OPU podporuje lidská práva, zapojuje se do projektů zahraničního rozvoje spolupráce, staví se proti extremismu. Tato organizace podporuje cizince (muže a ženy) na trhu práce v České republice. Poskytuje potřebné informace klientům, aby byli schopni sami řešit svoji životní situaci. Informace jsou poskytovány vždy v maximálním rozsahu, aby pomohly klientovi v jeho individuální situaci. Mezi doplňkové služby organizace patří jazykové kurzy, rekvalifikační kurzy, individuální příspěvky na vzdělávací a zájmové aktivity.⁶⁴

---

⁶³La Strada. Dostupné z WWW:<http://www.strada.cz/cz/kdo-jsme/o-nas> [cit. 28.01.2013]

⁶⁴OPU, o.s. Dostupné z WWW:<http://www.opu.cz/> [cit 28.01.2013]

Poradna pro integraci (PPI)

Poradna pro integraci vznikla již v roce 1977 a má za sebou dlouholetou zkušenost s cizinci a patří mezi experty v této oblasti. Poradna pro integraci je nestátní nezisková organizace – občanské sdružení, jejím cílem je pomáhat v začlenění cizinců do běžného života v České republice, především v hledání bydlení, práce nebo školy. Cizincům tato organizace poskytuje sociální a právní poradenství, poradenství v rodině a vzdělávání dětí, zajišťuje doučování dětí, výuku českého jazyka pro všechny věkové skupiny a podporuje kulturní identitu a aktivitu skupin cizinců, žijících v České republice. Tato organizace nabízí asistenci právníka v různých oblastech práva a při řešení těžkých životních situací. Asistence se týká především oblasti zákona o pobytu cizinců poskytování azylu či nabývání nebo pozbývání státního občanství. Tato asistence je nabízena hlavně klientům, kteří mají problém s jazykovou bariérou. Klienti jsou informováni o právním systému v České republice.⁶⁵

Poradna pro občanství, občanská a lidská práva

Tato organizace nabízí pro cizince s legálním pobytem na území České republiky bezplatné právní poradenství. Byla založena skupinou právníků a sociálních pracovníků v roce 1999. Nabízí asistenci právníka v nejrůznějších oblastech práva, především v oblasti zákona o pobytu cizinců, poskytování azylu či nabývání občanství. Tato poradna poskytuje sociální služby v těchto oblastech. Jedná se o odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi a terénní programy. Dále poskytuje individuální poradenství v oblasti diskriminace a rovného zacházení, práva cizinců, bydlení a zaměstnání. Tato poradna zastupuje také klienty před soudem a zaměřuje se na vzdělávání odborné veřejnosti, zejména pracovníků nevládních organizací, příslušníků policejních sborů, právníků a úředníků státní správy a to v rámci problematiky rovného

---

⁶⁵PPI. Dostupné z WWW:<http://p-p-i.cz/O-PPI/> [cit.28.01.2013]

zacházení a ochrany před diskriminací. Aktuálně působí v sedmi krajích České republiky.⁶⁶

Sdružení pro integraci a migraci (SIMI)

Sdružení pro integraci a migraci je lidsko-právní nezisková organizace hájící práva cizinců v České republice. Vzniká v roce 1992, kdy do České republiky přicházely tisíce uprchlíků z Jugoslávie. V roce 1993 se podařila otevřít oficiálně Poradna pro uprchlíky Českého helsinského výboru. Koncem roku 2002 se Poradna pro uprchlíky osamostatnila od Českého helsinského výboru a od roku 2003 začala působit jako samostatné občanské sdružení. Sdružení pro integraci a migraci poskytuje bezplatné právní, sociální a psychosociální poradenství cizincům, kteří žijí v České republice. Za dobu jeho působení využilo služby minimálně 40 000 migrantů. Sdružení pro integraci a migraci pomáhá cizincům žijícím na území České republiky v integraci do české společnosti. Snaží se klienty zařadit do společnosti prostřednictvím vybavením takových schopností a znalostí, aby byli schopni samostatně vystupovat na území České republiky.⁶⁷

Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE)

Sdružení občanů zabývajících se emigranty vzniklo v roce 1990 s příchodem první vlny uprchlíků do Československa a oficiálně bylo zaregistrováno v roce 1992. Je to nevládní nezisková organizace, která poskytuje pomoc uprchlíkům a další kategorii cizinců, přicházejících do České republiky. Jedná se především o bezplatné právní, sociální a psychologické poradenství, volnočasové aktivity a vzdělávací programy.

---

⁶⁶ PPO. Dostupné z WWW:<http://www.poradna-prava.cz/> [cit.28.01.2013]

⁶⁷ SIMI. Dostupné z WWW:<http://www.migrace.com/cs/organizace/o-nas> [cit.28.01.2013]

Pomáhá v integraci cizinců do majoritní společnosti, snaží se odbourat projevy nedůvěry, nesnášenlivosti a xenofobie.⁶⁸

Most pro lidská práva

Posláním občanského sdružení Most pro lidská práva, které bylo založeno v roce 1998, je obhajoba myšlenky universalit lidských práv, především ve vztahu k cizincům, kteří žijí v České republice. Od roku 2003 se sdružení věnuje především cizinecké problematice a začlenění cizinců do české společnosti. Organizace Most pro lidská práva působí zejména v Pardubickém kraji resp. ve východních Čechách, kde je tato činnost velmi potřebná. Cílem tohoto sdružení je hájit lidská práva formou dokumentační, poradenskou, publicistickou, vzdělávací a přednáškovou činností. Za tímto účelem vytváří pracovní skupiny nebo koalice s jinými sdruženími. Toto sdružení umožňuje realizaci integračních jazykových kurzů a dalších kurzů, které mají za cíl zvýšení sociální a kulturní kompetence cizinců. Od roku 2007 je sdružení Most pro lidská práva registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. Hlavními činnostmi sdružení je poradenství pro cizince a podpora multikulturního prostředí.⁶⁹

---

⁶⁸SOZE. Dostupné z WWW:http://www.soze.cz/?page_id=129 [cit.28.01.2013]

⁶⁹Most pro lidská práva. Dostupné z WWW:<http://www.mostlp.eu/index.cfm/o-sdruzeni/poslani-a-cile/> [cit.28.01.2013]

5 Praktická část

5.1 Cíl výzkumu

Cílem mé práce je zjistit informovanost Vietnamců o možnostech poskytování sociálních služeb, co služby nabízí, využívání sociálních služeb a jejich vlastních zkušeností s těmito službami spojenými. Zjišťování provedu formou polostrukturovaných rozhovorů s potencionálními klienty a dotazováním expertů. Jedná se především o zkušenosti, týkající se základních podmínek v oblasti manželství, otcovství, rodičovské a vyživovací odpovědnosti, které vyplývají ze Zákona o rodině k dané právní normě. Vzhledem k rizikovému uzavírání tzv. fiktivních sňatků a tzv. fiktivnímu otcovství za účelem získání občanství bych ráda zjistila, v jaké míře jsou tito občané informováni o možnosti poskytování a využívání těchto služeb.

5.2 Metoda analýzy a sběru dat

Jako hlavní metodu jsem zvolila kvantitativní výzkum mezi Vietnamci. Tato metoda se ukázala jako nevhodná a dotazníky neměly očekávaný úspěch. Z tohoto důvodu jsem přešla k metodě kvalitativních rozhovorů s Vietnamci-potencionálními klienty. Dále jsem použila kvantitativního dotazování expertů – sociálních pracovníků. A v poslední řadě jsem použila doplňkovou sekundární analýzu dat.

První část šetření kvantitativní metodou mezi Vietnamci, uskutečněném ve dnech 25. září 2012 až 4. prosince 2012, byla zvolena za účelem zkoumání skutečnosti pomocí proměnných, které lze vyjádřit čísly. Dotazníky byly předkládány náhodně vybraným klientům vietnamské národnosti, žijících převážně v mladoboleslavském okrese a ve věku od 18 do 60 let. Pro případnou jazykovou bariéru jsem měla připravený dotazník přeložený do vietnamštiny (příloha č. 4). K překladu tohoto dotazníku jsem využila spolupráci asistentky CPIC Liberec, Správa

uprchlických zařízení MV ČR, Centrum na podporu integrace cizinců v Libereckém kraji.

Během sběru dat a předložení dotazníku přiměřenému počtu respondentů jsem došla k závěru, že se tato metoda kvantitativního výzkumu ukázala jako nevhodná. Návratnost dotazníků byla minimální a respondenti nedokázali pochopit otázky. Z jejich odpovědí jsem nemohla dojít k validním výsledkům. Z tohoto důvodu jsem zvolila výzkum kvalitativní.

Druhá část šetření proběhla formou polostrukturovaných rozhovorů, kdy dochází k přímému kontaktu s respondenty, k možnosti průchodu myšlenek respondentů a sledování jejich vlastní strukturace problému. Tento typ rozhovoru má předem daný soubor témat a volně přidružených otázek, případně jejich pořadí. Volba slov a formulace může být pozměněna, případně může být cokoli objasněno.⁷⁰

Konkrétní otázky, které se zdají tazateli nevhodné, mohou být dokonce i vynechány, jiné naopak mohou být přidány. Polostrukturované rozhovory jsou flexibilnější a volnější než strukturované, ale jsou organizovanější a systematičtější než nestrukturované rozhovory.⁷¹

Kvalitativní výzkum proto vyniká možnostmi pochopení významu, který lidé přiřkládají daným tématům. Výsledná hodnota těchto rozhovorů je omezena pouze na skupinu dotazovaných respondentů. Toto šetření bylo prováděno v neutrálním prostředí, většinou v místech jejich pracoviště nebo náhodně na ulici. Výhodou tohoto kvalitativního způsobu výzkumu je osobní kontakt s respondenty a ověření, zda dotazovaní skutečně porozuměli otázkám.⁷²

V třetí části jsem použila kvantitativního dotazování expertů – sociálních pracovníků. Toto dotazování proběhlo přímo v místě jejich

---

⁷⁰ SKALKOVÁ, J. a kol., *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*, 2. vyd., Praha: SPN 1983, s. 92.

⁷¹ SKALKOVÁ, J. a kol., *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*, 2. vyd., Praha: SPN 1983, s. 92.

⁷² SocioPress. Dostupné z WWW: <http://sociopress.cz/jak-se-dela-vyzkum/sociologicke-pristupy/> [9.3.2013]

pracoviště. Jednalo se o pracoviště Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí.

Ve čtvrté části vycházím ze sekundární analýzy dat, které jsem získala v rámci supervidované praxe na pracovištích Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí.

5.3 Výběrový vzorek respondentů a expertů

Pro kvalitativní výzkum respondentů jsem jako výběrový vzorek oslovila šest občanů Vietnamské národnosti - tři ženy a tři muže, žijící převážně v mladoboleslavském okrese, ve věku od 30 do 50 let, kteří byli náhodně vybráni. Jednalo se o nově příchozí respondenty, kteří pobývali v České republice v rozmezí 10 let. Respondentům jsem přidělila odlišná označení. Pro ženy Ž1, Ž2 a Ž3 a pro muže M1, M2 a M3.

Dále jsem pro kvantitativní dotazování oslovila sociální pracovníky-experty a provedla rozhovory přímo v místě jejich pracoviště. Jednalo se, o pracoviště Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí. Na těchto pracovištích jsem měla možnost absolvovat supervidovanou praxi. Rozhovorů se zúčastnilo 6 sociálních pracovníků. Z Mladé Boleslavi čtyři pracovníci a z Železného Brodu dvě pracovníci, bez věkového omezení.

5.4 Popis sběru dat a výzkumné otázky

V první části jsem vytvořila plán s obsahem témat a otázek, které nasměrovaly odpovědi respondentů ke stanovené struktuře rozhovorů. Další možné otázky vyplynou z odpovědí. Respondenti byli osloveni v terénu,

případně v místě jejich pracoviště. Při navázání kontaktu jsem se jim představila a sdělila, o jaký druh rozhovoru půjde. V některých případech jsem využila i svůj studentský průkaz, který jsem jim předložila, pro získání větší důvěry. Všichni respondenti poskytovali rozhovor ochotně, jen měli požadavek zůstat v anonymitě. Některých rozhovorů se zúčastnil i student mladoboleslavské vysoké školy vietnamského původu, který pomohl v případech jazykové bariéry. Záznam byl proveden písemnou formou po ukončení rozhovorů.

Druhou částí výzkumu bylo kvantitativní dotazování expertů – sociálních pracovníků přímo v místě jejich pracoviště. Byly položeny tři otázky na téma informovanosti vietnamských klientů ohledně využívání sociálních služeb. Jednalo se o pracoviště Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí. Na těchto pracovištích jsem měla možnost absolvovat supervidovanou praxi. Rozhovoru se zúčastnilo 6 sociálních pracovníků. Z Mladé Boleslavi čtyři pracovníci a ze Železného Brodu dvě pracovníci, bez věkového omezení.

Poslední částí – doplňkovou, je sekundární analýza dat. Pro tuto analýzu jsem použila evidenci spisů z pracoviště Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí. Jde především o využití sociálních služeb klienty. Jednak počet využití služeb majoritní společnosti a v druhém případě využití služeb Vietnamských klientů. V tabulkách jsou uvedeny počty evidovaných spisů z pracovišť Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městského úřadu v Železném Brodě – odbor sociálních věcí za rok 2012 a počet spisů, ve kterých bylo jednáno s Vietnamskými klienty. Ve všech případech se jednalo o smíšená manželství. Ani v jednom případě nebyli oba rodiče Vietnamci.

5.4.1 Výzkumné okruhy otázek pro respondenty

Použila jsem tři okruhy otázek na téma informovanosti vietnamských klientů ohledně využívání sociálních služeb. (Okruhy otázek v příloze č. 5)

1. Co si představíte pod označením sociální služby?
Máte představu o tom, co nabízí sociální pracovníci za služby?
2. Setkali jste se s poskytováním sociálních služeb?
3. Nabízel Vám někdo sociální služby, a pokud ano, čeho se týkaly?
Jakou jste s nimi měl zkušenost? Pomohly Vám?

5.4.2 Výzkumné otázky pro experty

Položila jsem tři otázky na téma informovanosti vietnamských klientů ohledně využívání sociálních služeb. (Seznam otázek v příloze č. 6)

Otázka č. 1

Myslíte si, že je dostatečná informovanost Vietnamců o sociálních službách?

Otázka č. 2

Máte pocit, že Vietnamci plně využívají těchto služeb?

Otázka č. 3

Máte pocit, že by se dalo udělat více, co se týká informovanosti Vietnamců o těchto službách?

5.5 Průběh výzkumu

Vzhledem k nízkému počtu respondentů byla lepší možnost hloubkového rozhovoru a zachycení důležitých informací. Všichni respondenti přijeli z Vietnamu do České republiky v průběhu 10 let. Vybrali si Českou republiku, protože zde mají příbuzné a rodinu. V jejich rodné vlasti žili v chudobě a Česká republika byla pro ně nadějí pro lepší život. Na otázky co si představují pod označením sociální služby a jakou mají představu o tom, jaké nabízejí sociální pracovníci za služby, zda jim služby někdo nabízel a jaké mají zkušenosti, odpověděli respondenti M1 a M2, že nikdy o takových službách neslyšeli a žádný sociální pracovník je ani nekontaktoval. Respondent M3 uvedl, že měl možnost se setkat se sociální pracovnící a to v souvislosti svého vlastního rozvodu a určení výše výživného na dceru. On sám, ale pracovníka nevyhledal, pracovník kontaktoval jej a ve spolupráci s překladatelem-opatrovníkem, který jej zastupoval i u soudu, se proto domníval, že využil sociálních služeb.

Respondentky vypověděly na výše uvedené otázky takto. Respondentka Ž1 uvedla, že jí kontaktoval terénní sociální pracovník, ale neměla k němu důvěru, neboť se domnívala, že jde o nějakého pracovníka státního úřadu, který provádí kontrolu a nechtěla mít žádné problémy. Respondentky Ž2 a Ž3 o takových službách neslyšely a ani neměly potřebu je z obavy o svoji osobu vyhledávat. Všichni respondenti využívali především služeb pomocí zprostředkovatelské agentury, kde se za tyto služby platí. Tato agentura je jim většinou doporučena svými známými a příslušníky rodiny hned po příjezdu do České republiky. Když jsem respondentům sdělila, že poskytování sociálních služeb je bezplatné, nedůvěřivě kroutili hlavami a nebyli si jisti touto informací. Neuměli si představit, že by zde byla možnost pomoci, ať už tlumočení, kurzů českého jazyka a podobných služeb zdarma. Po položení otázky, zda by nyní po kontaktování sociálním pracovníkem byli ochotni využít těchto služeb, odpověděli, že by o tom v současné době uvažovali, ale museli by se ještě poradit se svými známými příbuznými.

Další částí výzkumu je kvantitativní dotazování expertů – sociálních pracovníků přímo v místě jejich pracoviště. Byly položeny tři otázky na téma informovanosti vietnamských klientů ohledně využívání sociálních služeb. Jednalo se o pracoviště Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí. V těchto pracovištích jsem měla možnost absolvovat supervidovanou praxi. Dotazování se zúčastnilo šest sociálních pracovníků. Z Mladé Boleslavi čtyři pracovníci a ze Železného Brodu dvě pracovníci, bez věkového omezení. Žádná z pracovníků neměla problém odpovídat na uvedené otázky. Tuto formu dotazování všechny přijaly velice pozitivně a v dobré víře, že se v budoucnosti informovanost a důvěra Vietnamských klientů v možnosti využití těchto služeblepší.

5.6 Analýzy dat

5.6.1 Analýza dat rozhovorů s respondenty

Z rozhovorů vyplývá skutečnost, že dotazovaní respondenti nemají informace o možnostech bezplatného využití státních i nestátních organizací v České republice, které poskytují sociální služby pro cizince. Většinou hned po příjezdu do České republiky využívají služeb zprostředkovatelských agentur nebo příbuzných a přátel, kteří již další dobu žijí v České republice. Vzhledem k neznalosti českého jazyka, svých práv a zákonů v České republice řeší většina své problémy v rámci již prověřených a zavedených možností a informací od svých blízkých. Bojí se jakýmkoli způsobem vybočovat z již „zajeté“ praxe, aby neměli zbytečné problémy, jak s agenturou, tak i s úřady. Díky celkovému servisu, který poskytují zprostředkovatelské agentury Vietnamcům, nemají potřebu integrace do majoritní společnosti České republiky a pracovníci agentur jsou pro ně jediným bezproblémovým řešením jejich problémů.

5.6.2 Analýza dat dotazování expertů (DE) - sociálních pracovníc

Ad 1DE/ Otázka mapuje názory expertů – sociálních pracovníc ohledně informovanosti a využití sociálních služeb Vietnamci. Dotazování se zúčastnilo šest sociálních pracovníc. Z Mladé Boleslavi čtyři pracovníce a z Železného Brodu dvě pracovníce.

Otázka č.1DE: Myslíte si, že je dostatečná informovanost Vietnamců o sociálních službách?

Tabulka č. 1DE

Počet dotazovaných pracovníc	6
Ano	2
Ne	4

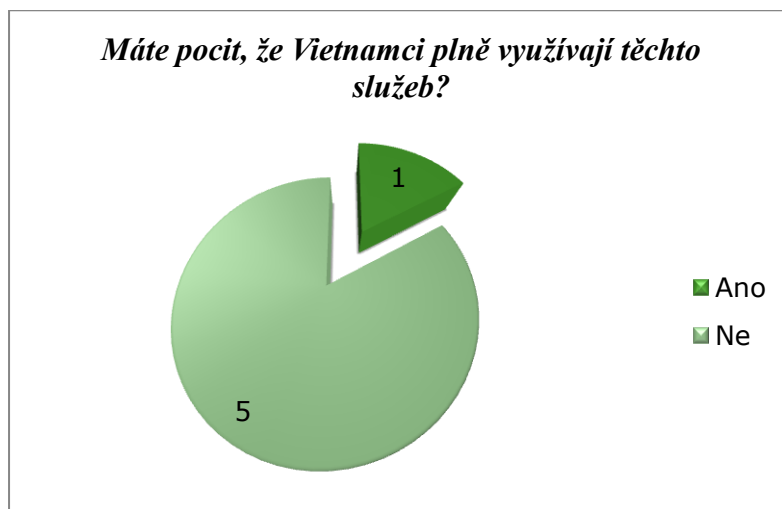
Graf č. 1DE: Názor sociálních pracovníc na informovanost Vietnamců ohledně sociálních služeb

Ad 2DE/ Otázka mapuje názory expertů – sociálních pracovníků ohledně využívání sociálních služeb Vietnamci

Otázka č. 2DE: Máte pocit, že Vietnamci plně využívají těchto služeb?

Tabulka č. 2 DE

Počet dotazovaných pracovníků	6
Ano	1
Ne	5

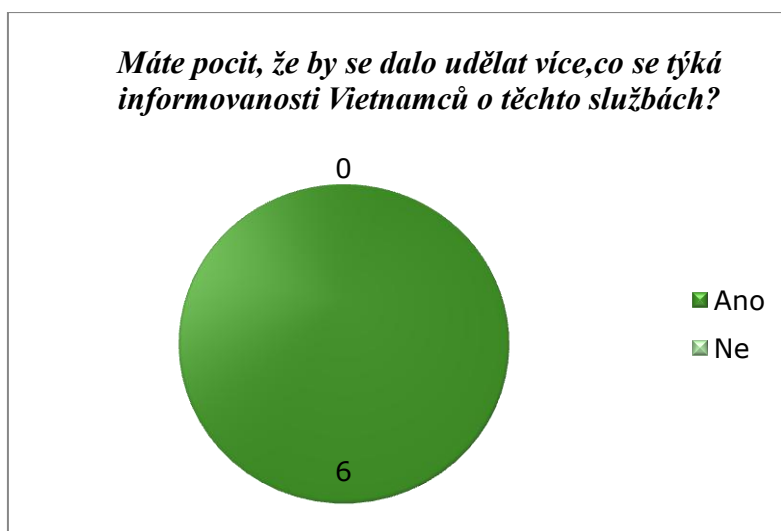
Graf č. 2DE: Názor sociálních pracovníků na využití sociálních služeb Vietnamci

Ad 3DE/ Otázka mapuje názory expertů – sociálních pracovníků ohledně využívání sociálních služeb Vietnamci

Otázka č. 3DE: Máte pocit, že by se dalo udělat více, co se týká informovanosti Vietnamců o těchto službách?

Tabulka č. 3DE

Počet dotazovaných pracovníků	6
Ano	6
Ne	0

Graf č. 3DE: Názor sociálních pracovníků na možnosti zlepšení informovanosti sociálních služeb pro Vietnamce

Z výše uvedených analýz dat dotazování expertů - sociálních pracovníků jsem došla k závěru, že informovanost Vietnamců o sociálních službách a využívání těchto služeb je minimální. Na otázku, zda by se dalo udělat více, shodně odpovědělo všech šest sociálních pracovníků kladně.

5.6.3 Analýza sekundárních dat (SD)

Pro analýzu sekundárních dat jsem použila evidenci spisů z pracoviště Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí.

Odbor sociálních věcí zajišťuje péči o rodinu a děti (sociálně-právní ochrana dětí, náhradní rodinná péče, kurátorská práce pro děti, mládež a dospělé, problematika národnostních menšin), péči o staré a těžce zdravotně postižené občany.⁷³

Ostatní činnosti - komunitní plánování, péče o občany ohrožené sociálním vyloučením, sociální poradenství, evidence a výdej receptů a žádanek na omamné látky. Pracovnice spolupracují s problémovými rodinami, dětmi, se soudy, školami, pediatry, policií, azylovými domy a výchovnými ústavami. Na úseku péče o děti vykonávají funkci opatrovníka a poručníka, zároveň poskytují výchovnou a poradenskou činnost. Jako kurátoři pro mládež řeší výchovné problémy, podávají návrhy a podněty Okresnímu soudu na výchovná opatření. Pracovnice se účastní trestních jednání, jednání o opatrovnictví, určení otcovství a výživného.⁷⁴

Jednalo se především o využití sociálních služeb klienty. Jednak počet využití služeb majoritní společnosti a v druhém případě využití služeb

---

⁷³Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí. Dostupné z <http://www.zeleznybrod.cz/cz/obcan/mestsky-urad/odbory/odbor-socialnich-veci/> [cit.9.3.2013]

⁷⁴Magistrát města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí. Dostupné z <http://www.mb-net.cz/?page=cz,odbory-useky#socialnich> [cit.9.3.2013]

Vietnamských klientů. V tabulkách jsou uvedeny počty evidovaných spisů z pracovišť Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městského úřadu v Železném Brodě – odbor sociálních věcí za rok 2012 a počet spisů, ve kterých bylo jednáno s Vietnamskými klienty. Ve všech případech se jednalo o smíšená manželství. Ani v jednom případě nebyli oba rodiče Vietnamci.

Statistiky Magistrátu města Mladá Boleslav - odbor sociálních věcí uvádějí celkem 424 spisy za rok 2012. Z toho byly dva spisy, kdy se jednalo s otcem – Vietnamce a jeden případ matky – Vietnamky. Ve spisech se řešil rozvod smíšeného manželství, výchova a určení výživného na dítě a zanedbání péče o dítě ze strany rodičů.

Statistiky Městského úřadu v Železném Brodě – odbor sociálních věcí uvádějí celkem 561 spis za rok 2012. Z toho pět spisů s Vietnamskými klienty. Ve všech případech se jednalo o smíšené manželské páry, kdy otec byl Vietnamec. Zde se jednalo o čtyři případy výchovy a určení výše výživného na dítě, následoval rozvod manželů a jeden případ popření otcovství ze strany otce – Vietnamce.

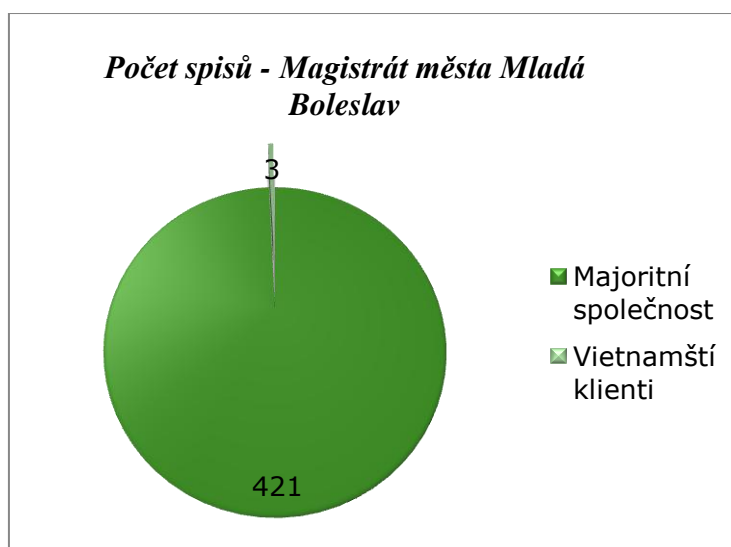

V tabulce č. 1 SD jsou uvedena data z Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí

Tabulka č. 1 SD

Počet evidovaných spisů celkem	424
Počet spisů - majoritní česká společnost	421
Počet spisů – Vietnamští klienti	3

Zdroj: Magistrát města Mladá Boleslav

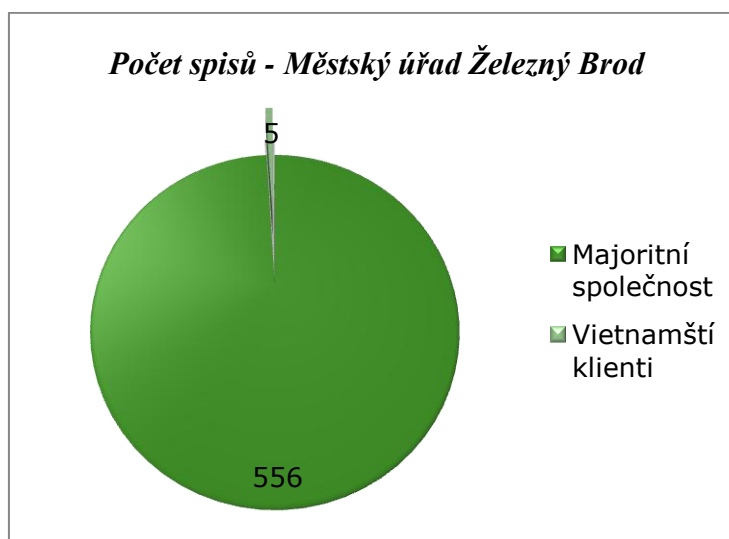
Graf č. 1 SD: Počet spisů – Magistrát města Mladá Boleslav

V tabulce č. 2 SD jsou uvedena data z Městského úřadu města Železný Brod – odbor sociálních věcí

Tabulka č. 2 SD

Počet evidovaných spisů celkem	561
Počet spisů -majoritní česká společnost	556
Počet spisů - Vietnamští klienti	5

Zdroj: Městský úřad města Železný Brod

Graf č. 2 SD: Počet spisů – Městský úřad Železný Brod

Ze sekundární analýzy dat v evidovaných spisech vyplývá, že využití sociálních služeb vietnamskými klienty je minimální a to pouze v konkrétních případech, které se týkají základních podmínek ve vztahu k oblasti manželství, otcovství, rodičovské a vyživovací odpovědnosti.

Shrnutí a vyvození závěru k výzkumu

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit formou polostrukturovaných rozhovorů s potencionálními klienty a dotazováním expertů – sociálních pracovníků, jaká je informovanost Vietnamců o možnosti poskytování sociálních služeb, co služby nabízí, využívání sociálních služeb a vlastních zkušeností s těmito službami spojenými. Dále jsem využila analýzy sekundárních dat z evidence spisů pracoviště Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městského úřadu Železný Brod – odbor sociálních věcí.

V teoretické části jsem se zaměřila pro lepší orientaci a pochopení současné životní situace Vietnamců v České republice na historii česko-vietnamských vztahů. Popsala jsem historii od příchodu Vietnamců do České republiky, po aktuální současnou životní situaci. Zaměřila jsem se na integraci Vietnamců do České republiky, kde důležitou složku k uspokojení a začlenění Vietnamců do České republiky plní především vhodné bydlení. Mezi další složky bariér v integraci Vietnamců patří byrokracie a administrativa v České republice. Jednak je to složité vyplňování různých formulářů i předkládání značného množství dokladů. Projevuje se zde oboustranná jazyková bariéra i malá vstřícnost úředníků vůči Vietnamcům. V další části teorie jsem se zaměřila na sociální práci s Vietnamci, sociální služby a sociální poradenství cizincům. V závěru teoretické části bakalářské práce jsem se zaměřila na poskytovatele sociálních služeb, zejména na vybrané nestátní neziskové organizace, pomáhající cizincům.

V praktické části jsem provedla kvalitativní výzkum technikou polostrukturovaných rozhovorů s klienty a kvantitativní dotazování expertů – sociálních pracovníků, z důvodu hlubšího proniknutí do zkoumané problematiky a možnosti přímého kontaktu s respondenty a experty. Dále jsem vycházela ze sekundární analýzy dat, získané během své supervidované praxe na Magistrátu města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí a Městský

úřad města Železný Brod – odbor sociálních věcí. Jednalo se především o evidenci spisů využití sociálních služeb klienty. Poměr využití služeb majoritní české společnosti k poměru využití služeb Vietnamských klientů.

Ze závěru provedeného výzkumu vyšlo najevo, že nově příchozí Vietnamci, pobývající v České republice v rozmezí 10 let, nevědí o možnostech poskytování sociálních služeb, co služby nabízí, využívání sociálních služeb a možnostech státních a nestátních organizací, jejichž úkolem je, mimo jiné, poskytovat cizincům sociální služby. Většinou hned po příjezdu do České republiky využívali služeb zprostředkovatelské agentury nebo příbuzných a přátel, kteří již delší dobu žili v České republice. Vzhledem k neznalosti českého jazyka, svých práv a zákonů v České republice řešili své problémy v rámci již prověřených a zavedených možností a informací od svých blízkých. Obávali se jakýmkoli způsobem vybočit z již „zajeté“ praxe, aby neměli zbytečné problémy, jak s agenturou, tak i s úřady. Díky celkovému servisu, který poskytují zprostředkovatelské agentury Vietnamcům, nemají potřebu integrace do majoritní společnosti České republiky a pracovníci agentur jsou pro ně jediným bezproblémovým řešením jejich problémů. Celkově je informovanost Vietnamců opomíjena, je nutná nejenom větší aktivita ze strany sociálních pracovníků, ale i získání důvěry Vietnamských imigrantů v tento systém. Díky výzkumu provedeného v mé bakalářské práci je evidentní, že jsou zde jisté informační bariéry. Jak ze strany sociálních pracovníků, kde, jak z výzkumu vyplývá, je evidentní, že by informovanost měla být ve větším rozsahu, tak i ze strany Vietnamců, kteří stále nedůvěřují systému sociálních služeb a možnosti bezplatné pomoci. Dále ze sekundární analýzy dat v evidovaných spisech vyplývá, že využití sociálních služeb vietnamskými klienty je minimální a to pouze v konkrétních případech, které se týkají základních podmínek ve vztahu k oblasti manželství, otcovství, rodičovské a vyživovací odpovědnosti.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BITTNEROVÁ, D., MORAVCOVÁ, M., *Kdo jsem a kam patřím?* Praha: 2005. SOFIS, s. 460. ISBN 80-902785-8-2

BROUČEK, S., *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR.* Praha 2003. Etnologický ústav AV ČR. s. 121. Dostupné z http://www.cizinci.cz/files/clanky/107/vietnamska_etnika.pdf

BROUČEK, S., *Český pohled na Vietnamce,* Etnologický ústav AV ČR, Praha 2003, s. 478. ISBN 80-85010-46-1

ČERNÍK, J. Vietnamští žáci na základních školách: Náčrt problémů a přístupů In *S vietnamskými dětmi na českých školách.* Kocourek, J. (ed.), Pechová, E. (ed.), Praha: HaH, 2006, s. 221. ISBN 80-7319-055-9.

Kol. autorů. *Metody sociální práce s imigranty, azylanty a jejich dětmi.* Triton 2008. s. 366. ISBN 978-80-7387-097-3

KUZNÍKOVÁ, I. a kol. *Sociální práce ve zdravotnictví.* 1. vyd., Praha: Grada Publishing, a.s., 2011. s. 224. ISBN 978-80-247-3676-1

LEONTIYEVA, Y., VÁVRA, M. *Postoje k imigrantům.* 1. vyd. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2009. s. 121. ISBN 978-80-7330-173-6

MARTÍNKOVÁ, Š. Česko-vietnamské vztahy. In *S vietnamskými dětmi na českých školách.* Kocourek, J. (ed.), Pechová, E. (ed.), Praha: HaH, 2006, s. 221. ISBN 80-7319-055-9

MATOUŠEK, O. *Základy sociální práce.* 2. vyd. Praha: Portál, 2007. s. 312. ISBN 978-80-7367-331-4

PECHOVÁ, E. *Migrace z Vietnamu do České republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťováním.* Praha: 2007. La Strada ČR, o.p.s., s. 64. Dostupné z WWW: http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/Zprava_migrace_Vietnam.pdf

SKALKOVÁ, J. a kol., *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu,* 2. vyd., Praha: SPN 1983, s. 92.

TRBOLA,R., RÁKOCZYOVÁ,M. *Institucionální podmínky sociální integrace cizinců v ČR II.* 1.vyd. Brno: Barrister a Principal,o.s.,2011.186 s. ISBN 978-80-87474-20-4

RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Lokální strategie integrace cizinců v ČR I.* 1.vyd.Praha:Výzk.ústav práce a sociálních věcí,v.v.l.,2008, s. 51. ISBN 978-80-7416-006-6 Dostupné z WWW:http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_334.pdf

RÁKOCZYOVÁ,M.,TRBOLA,R. *Sociální integrace přistěhovalců v České republice.*Praha:Praha 2009. Sociologické nakladatelství (SLON) s.309. ISBN 978-80-7419-023-0

ŠIŠKOVÁ, T. *Menšiny a migranti v České republice.* 1.vyd. Praha: Portál, 2001. s. 188. ISBN 80-7178-648-9

SEZNAM DALŠÍCH ZDROJŮ

ČSÚ,Cizinci v české republice,Dostupné z WWW:http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/o/ciz_pocet_cizincupopis_aktualniho_voje [cit.05.02.2013]

ČSÚ,Počet cizinců podle státního občanství,Dostupný z WWW:http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001[cit.05.02.2013]

ČSÚ,Cizinci v ČR,Dostupný z WWW:http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/cizinci_v_cr_vietnamci_u_nas_zakorenili20120214 [cit.20.12.2012]

ČSÚ,Statistika - Cizinci podle typu pobytu a pohlaví - 25 nejčastějších státních občanství – Dostupné z WWW:http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001[cit.20.12.2012]

Čeština pro cizince,Dostupné z WWW: http://cestina-pro-cizince.cz/index.php?p=povoleni-k-trvalemu-pobytu&hl=cs_CZ [cit.25.1.2013]

MVČS,Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/obcane-tretich-zemi-nektere-nalezitosti-zadosti-doklad-o-zkousce-z-cj.aspx>[cit.25.1.2013]

Integrační centra,Dostupné z WWW: <http://www.integracnicentra.cz/PoskytovaneSluzby/kurzyCeskehoJazyka.aspx> [cit.25.1.2013]

Ministerstvo práce a sociálních věcí. Sociální služby. Dostupné z WWW:
<http://www.mpsv.cz/cs/9> [cit.25.12.2012]

Zákon o sociálních službách. Dostupné z WWW:
<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108> [cit.25.12.2012]

MPSV, Registr poskytovatelů soc. služeb. Dostupné z WWW:
<http://iregistr.mpsv.cz/> [cit.25.12.2012]

Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z WWW:
<http://www.mvcr.cz/clanek/kontakty-na-nevladni-organizace.aspx> [cit. 26.12.2012]

Asistenční služby cizincům. Arcidiecézní Charita Praha. Dostupné z WWW:
<http://praha.charita.cz/sluzby/migrace/asistencni-sluzby-cizincum/>
[cit.24.01.2013]

Klub Hanoj. Informační leták. Dostupné z WWW:
<http://www.klubhanoi.cz/showpage.php?name=kestazeni&rsindexpage=0>
[cit. 28.01.2013]

La Strada. Dostupné z WWW:
<http://www.strada.cz/cz/kdo-jsme/o-nas>
[cit. 28.01.2013]

OPU, o.s. Dostupné z WWW:
<http://www.opu.cz/> [cit 28.01.2013]

PPI. Dostupné z WWW:
<http://p-p-i.cz/O-PPI/> [cit.28.01.2013]

PPO. Dostupné z WWW:
<http://www.poradna-prava.cz/> [cit.28.01.2013]

SIMI. Dostupné z WWW:
<http://www.migrace.com/cs/organizace/o-nas>
[cit.28.01.2013]

SOZE. Dostupné z WWW:
http://www.soze.cz/?page_id=129 [cit.28.01.2013]

Most pro lidská práva. Dostupné z WWW:
<http://www.mostlp.eu/index.cfm/o-sdruzeni/poslani-a-cile/> [cit.28.01.2013]

SocioPress. Dostupné z WWW:
<http://sociopress.cz/jak-se-dela-vyzkum/sociologicke-pristupy/> [9.3.2013]

Městský úřad Železný Brod – odbor sociálních věcí. Dostupné z
<http://www.zeleznybrod.cz/cz/obcan/mestsky-urad/odbory/odbor-socialnich-veci/>
[cit.9.3.2013]

Magistrát města Mladá Boleslav – odbor sociálních věcí. Dostupné z
<http://www.mb-net.cz/?page=cz,odbory-useky#socialnich> [cit.9.3.2013]

Seznam příloh

Příloha č. 1- Výstupní informační letáček pro sociální pracovníky

Příloha č. 2 - Vybrané právní normy

Příloha č. 3 - Kontakty na nestátní neziskové organizace působící v oblasti integrace cizinců

Příloha č. 4 - dotazník pro respondenty

Příloha č. 5 - Okruhy otázek pro respondenty

Příloha č. 6 - Otázky pro experty – soc.pracovníky

Příloha č. 1 Výstupní informační letáček pro sociální pracovníky

Informační letáček pro sociální pracovníky s uvedenými základními informacemi pro Vietnamce

Informace vyplývající ze Zákona o rodině (94/1963 Sb.)

Uzavření sňatku s českým občanem vzniká:

- § 31 - Rodičovská zodpovědnost
- § 51 - Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí třicátého dne po zániku manželství nebo po jeho prohlášení za neplatné, považuje se za otce *manžel matky*.
- § 85 - Vyživovací povinnost rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se žít.
- § 91 - Manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost.

Povinnosti při osvojení dítěte:

- § 31 - Rodičovská zodpovědnost
- § 52 - Za otce se jinak považuje muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů učiněným před matričním úřadem nebo soudem.
- § 63 - Osvojením vzniká mezi osvojitelem a osvojenecem takový poměr, jaký je mezi rodiči a dětmi, a mezi osvojenecem a příbuznými osvojitele poměr příbuzenský. Osvojitelé mají rodičovskou zodpovědnost při výchově dětí.
- § 85 - Vyživovací povinnost rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se žít.

Příloha č. 2 - „Vybrané právní normy – Zákon o rodině“⁷⁵

Dle zákona o rodině § 31

Rodičovská zodpovědnost je souhrn práv a povinností při péči o nezletilé dítě, zahrnující zejména péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, při zastupování nezletilého dítěte, při správě jeho jmění. Při výkonu práv a povinností uvedených v odstavci 1 jsou rodiče povinni důsledně chránit zájmy dítěte, řídit jeho jednání a vykonávat nad ním dohled odpovídající stupni jeho vývoje. Mají právo použít přiměřených výchovných prostředků tak, aby nebyla dotčena důstojnost dítěte a ohroženo jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj. Dítě, schopno s ohledem na stupeň svého vývoje vytvořit si vlastní názor a posoudit dosah opatření jeho se týkajících, má právo obdržet potřebné informace a svobodně se vyjadřovat ke všem rozhodnutím rodičů týkajících se podstatných záležitostí jeho osoby a být slyšeno v každém řízení, v němž se o takových záležitostech rozhoduje. Dítě, které žije ve společné domácnosti s rodiči, je povinno podle svých schopností jim pomáhat, dále je povinno přispívat i na úhradu společných potřeb rodiny, pokud má vlastní příjem, popřípadě majetek, kterého lze použít pro společné potřeby rodiny.

Dle zákona o rodině § 51

V případě, kdy se narodí dítě v době od uzavření manželství do uplynutí třicátého dne po zániku manželství nebo po jeho prohlášení za neplatné, považuje se za otce manžel matky. V případě, kdy se narodí dítě ženě znovu provdané, považuje se za otce manžel pozdější, i když se dítě narodilo před uplynutím třicátého dne potom, kdy její dřívější manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné. Čas, který je

---

⁷⁵Zákon o rodině. Dostupné z WWW:<http://www.sbirkazakonu.info/zakon-o-rodine/>[cit.25.1.2013]

rozhodující pro určení otcovství, má se za to, že manželství toho, jenž byl prohlášen za mrtvého, zaniklo dnem, který byl v rozhodnutí o prohlášení za mrtvého určen jako den smrti.

Dle zákona o rodině § 52

Za otce se jinak považuje muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů učiněným před matričním úřadem nebo soudem. Dále prohlášení nezletilého rodiče o otcovství musí být učiněno vždy před soudem a prohlášení matky není třeba, nemůže-li pro duševní poruchu posoudit význam svého jednání, nebo je-li opatření jejího prohlášení spojeno s těžko překonatelnou překážkou.

Dle zákona o rodině § 63

Osvojením vzniká mezi osvojitelem a osvojencem takový poměr, jaký je mezi rodiči a dětmi, a mezi osvojencem a příbuznými osvojitele poměr příbuzenský. O osvojení rozhoduje soud na návrh osvojitele. K návrhu na osvojení dítěte do ciziny je osvojitel povinen připojit pravomocné rozhodnutí o souhlasu s osvojením vydaném Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Do knihy narození matriky se na základě pravomocného rozhodnutí soudu o osvojení zapíše osvojitel, popřípadě osvojitelé.

Dle zákona o rodině § 85

Vyživovací povinnost rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se živit. Oba rodiče přispívají na výživu svých dětí podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Dítě má právo podílet se na životní úrovni svých rodičů. Rozsah jejich vyživovací povinnosti se určuje podle toho, který z rodičů a v jaké míře o dítě osobně pečuje. Žijí-li rodiče spolu, přihlédne se i k péči rodičů o

společnou domácnost.

Dle zákona o rodině § 91

Manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost. V případě, kdy jeden z manželů neplní tuto povinnost, určí soud na návrh některého z nich její rozsah, přičemž přihlédne k péči o společnou domácnost. Rozsah vyživovací povinnosti stanoví tak, aby hmotná a kulturní úroveň obou manželů byla zásadně stejná. Vyživovací povinnost manželů předchází vyživovací povinnosti dětí.

Příloha č. 3

„Kontakty na nestátní neziskové organizace působící v oblasti integrace cizinců“⁷⁶

Diakonie Českobratrské církve evangelické

Středisko celostátních programů a služeb

Čajkovského 8, 130 00 Praha 3

tel. 724039455

e-mail: scps@diakonie.cz

web: www.diakonie.cz

Občanské sdružení Klub Hanoi

Informační kancelář, právní a účetní

poradenství pro cizince z JV Asie

Adresa kanceláře: 6. patro budovy u vrátnice
areálu Sapa,

Libušská 319, 142 00 Praha 4 – Písnice

(Sídlo a poštovní adresa: Černého 426, 180 00
Praha 8 – Střížkov)

tel. 603 583 690, 608 338 257

e-mail: klubhanoi@klubhanoi.cz

web: www.klubhanoi.cz

Info-dráček

Libušská 319, budova XB3, 142 00 Praha 4

tel. 776 457 256

e-mail: info@info-dracek.cz

web: <http://info-dracek.cz>

IOM - Mezinárodní organizace pro migraci

mezivládní organizace

Čechova 23, 170 00 Praha 7

tel. 233 382 259

e-mail: prague@iom.int

web: www.iom.cz

---

⁷⁶Ministerstvo vnitra České republiky. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/kontakty-na-nevkladni-organizace.aspx> [cit. 26.12.2012]

La Strada Česká republika, o.p.s.
*Problematika obchodování s lidmi a
vykořisťování, podpora obchodovaných
a*

vykořisťovaných osob.

P.O.Box 305, 110 00 Praha

SOS a INFO linka: (+420) 222 71 71
71

PO: 10.00 – 14.00 (v českém a ruském
jazyce)

ÚT: 10.00 – 16.00 (v českém a
anglickém jazyce)

ČT: 10.00 – 16.00 (v českém jazyce)

800 07 77 77 (bezplatné volání)

ST: 12.00 – 20.00 (v českém, ruském
a

rumunském jazyce)

*Mimo provozní hodiny SOS a INFO
linky je k*

*dispozici záznamník, kde můžete
zanechat*

vzkaz a La Strada se ozve zpět.

email: pomoc@strada.cz

web: www.strada.cz

**META o. s. - Sdružení pro
příležitosti**

mladých migrantů

*poradenství v oblasti vzdělávání a
pracovního
uplatnění*

Praha: Ječná 17, 120 00 Praha 2

pondělí 13:00 - 19:00;

úterý, středa, čtvrtek 10:00 - 17:00

Kolín: Zahradní 46 (Poradna CIC),
280 02 Kolín

čtvrtek 10:00-17:00

*nebo dle domluvy i jinde ve
Středočeském kraji*

tel./fax: 222 521 446

mob. 775 339 003, 773 639 395

e-mail: info@meta-os.cz,

markova@metaos.cz.

[cz, smitkova@metaos.cz](mailto:cz,smitkova@metaos.cz),

hlavnickova@metaos.cz

web: www.meta-os.cz,

www.inkluzivniskola.cz

Organizace pro pomoc uprchlíkům

(OPU Praha)

*Pro poradenství se na OPU mohou
obracet*

cizinci z celé ČR

Kovářská 4, 190 00 Praha 9 - Libeň

tel. 284 683 714, 284 683 545

fax: 233 371 258

e-mail: opu@opu.cz

web: www.opu.cz

Poradna pro integraci (PPI)

Senovážná 2, 110 00 Praha 1

tel. 224 233 034, 224 216758,

tel./fax: 224 213 426

e-mail: praha@p-p-i.cz

web: www.p-p-i.cz

**Poradna pro občanství / Občanská
a lidská práva (PPO)**

Ječná 7, Praha 2

Petrská 29, 110 00 Praha 1

tel. 270 003 280

e-mail: poradna@poradna-prava.cz,

poradna@iol.cz

web: www.poradna-prava.cz

Sedm paprsků

Cafourkova 6, 180 00 Praha 8 –
Bohnice

tel. 233 543 760

e-mail: info@sevenrays.cz

web: www.sevenrays.cz

**Sdružení pro integraci a migraci
(SIMI)**

Senovážná ulice 2, 110 00 Praha 1

tel. 224 224 379

e-mail: poradna@refug.cz

web: www.uprchlici.cz

JIHOČESKÝ KRAJ

Diecézní charita České Budějovice

Poradna pro uprchlíky a migranty

Kanovnická 16/405, 370 01 České
Budějovice

tel. 386 351 125

e-mail: cizinci@charitacb.cz

web: www.charitacb.cz

**Organizace pro pomoc uprchlíkům
(OPU)**

v prostorách společnosti MEI Czech
Offices, s.r.o.

Žižkova 1, 370 01 České Budějovice

tel. 387 747 281, 389 007 281, 608
)2 633

e-mail: opu.cbudejovice@opu.cz

web: www.opu.cz

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

Diecézní charita Brno

Celsuz – Služby pro cizince

tř. Kpt. Jaroše 9, 602 00 Brno
tel. 545 426 631, 545 426 632
mob. 603 157 640

e-mail: celsuz.dchbrno@caritas.cz

web: <http://celsuz.cz/sluzby-pro-cizince>

Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU)

Leitnerova 9/682, 602 00 Brno
tel./fax: 543 210 443, mob. 731 928 388

e-mail: opu.brno@opu.cz

web: www.opu.cz

Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE)

Mostecká 5, 614 00 Brno
tel. 545 213 643, fax: 545 213 746
e-mail: soze@soze.cz

web: www.soze.cz

KRÁLOVEHRADECKÝ KRAJ

Poradna pro cizince a uprchlíky

Diecézní Charita Hradec Králové
Velké náměstí 37, 500 01 Hradec Králové

tel. 495 063 135, fax: 495 063 134

email: jan.koci@hk.caritas.cz,

poradna.cizinci@hk.caritas.cz

web: www.hk.caritas.cz

Liberecký kraj

Poradna pro dlouhodobě legálně usazené

cizince v České Lípě

Farní charita Česká Lípa

Hrnčířská 721, 470 01 Česká Lípa
tel. 487 823 922, 774 116 412

email: cizinci@fchcl.cz

web: www.fchcl.cz

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE)

Kremličkova 7, 709 00 Ostrava - Mar. hory

tel. 596 622 297

e-mail: soze@soze.cz

web: www.soze.cz

OLOMOUCKÝ KRAJ

Sdružení občanů zabývajících se emigranty (SOZE)

Ostružnická 28, 772 00 Olomouc
tel. 585 242 535

e-mail: soze@soze.cz

web: www.soze.cz

Žebřík - Centrum podpory cizinců

Vrahovická 83 (Dům služeb), 796 01 Prostějov

tel. 581 111 550

e-mail: zebrik@zebrik-os.cz

web: www.procizince.cz

PARDUBICKÝ KRAJ

Most pro lidská práva

17. listopadu 216, 530 02 Pardubice

tel./fax: 732 754 239, 467 771 170

e-mail: info@mostlp.org

web: www.mostlp.org

PLZEŇSKÝ KRAJ

Diecézní charita Plzeň

Poradna pro cizince a uprchlíky

Cukrovarská 16, 301 00 Plzeň

tel./fax: 377 441 736, mobil: 731 433 096

e-mail: poradna@dchp.cz

web: www.dchp.cz

Kontaktní centrum pro cizince, o. s.

Tylova 1 (2. patro), 301 00 Plzeň

tel. 773 337 890, 777 337 891 - sociální

pracovnice, 773 337 892 - tlumočnick ruštiny,

uzbečtiny a kyrgyzštiny, 773 337 893 - tlumočnick

vietnamštiny

e-mail: info@kccplzen.cz

web: www.kccplzen.cz

Organizace pro pomoc uprchlíkům (OPU)

Tylova 2090/1, 301 00 Plzeň-I.patro dveře č.20

l. 377 222 098

mail: opu.plzen@opu.cz

web: www.opu.cz

ÚSTECKÝ KRAJ

Diecézní charita Litoměřice

Dómské náměstí 10, 412 01
Litoměřice
tel./fax.: 416 731 452, tel. 603 943 233
e-mail: migrace@dchltm.cz
web: www.dchltm.cz

**Občanské sdružení OBERIG
Informační a vzdělávací středisko
pro**

cizince - „Slovanský dům“

Horova 8, 400 01 Ústí nad Labem -
město

tel. 475 205 721, 774 909 018, 777
909 018

e-mail: oberig@email.cz

web: www.oberig.cz

**Komunitní multikulturní centrum
PPI Ústí
nad Labem**

Velká hradební 33, 400 01 Ústí nad
Labem

tel. 475 208 449, 731 175 833

tel./fax: 475 216 536

e-mail: usti@p-p-i.cz

web: www.p-p-i.cz,
www.centrumcizincu.cz

KRAJ VYSOČINA

**Centrum multikulturního
vzdělávání, o.s.**

Masarykovo náměstí 34, 586 01
Jihlava

tel. 774 612 268

e-mail: horska-centrum.ji@centrum.cz

web: www.centrum-ji.tym.cz

Občanská poradna Třebíč

Přerovského 126/6, 674 01 Třebíč

tel. 724 304 718, 568 845 348

e-mail: obcanskaporadna@seznam.cz

web: www.optrebic.ic.cz

Občanská poradna Jihlava

Žižkova 13, 586 01 Jihlava

tel. 567 330 164

e-mail: opj@volny.cz

web: www.obcanskaporadna.cz

Detailované pracoviště v Telči

Masarykova 330, Telč (v budově
polikliniky)

úřední hodiny každé úterý
(11.30 - 15.30)

Příloha č. 4 – dotazník pro respondenty

DOTAZNÍK   Câu hỏi

1. Pohlaví - Nam hay Nữ

- a) muž - đàn ông
- b) žena –đàn bà

2. Věk – tuổi

- a) 18 – 30 let- tuổi
- b) 30 – 45 let
- c) 45 let a výše – tuổi và lớn hơn

3. Jak se k Vám chovají ostatní lidé (Češi)? Đối với anh,chị người dân khác (người séc) cư xử như thế nào ?

- a) Dobře- tốt
- b) Špatně – xấu

4. Cítíte se bezpečně v České republice? Anh,chị cảm thấy ở Séc có an toàn không ?

- a) Ano - có
- b) Ne – không

5. Setkal jste se s informacemi Zákona o rodině? Anh,chị đã gặp những thông tin của bộ luật về gia đình chưa ?

- a) Ano – rồi
- b) Ne – chưa

6. Máte informace ohledně určování otcovství dítěte? Anh,chị có các thông tin đối với quan hệ cha con của trẻ em không ?

- a) Ano –có
- b) Ne – chưa

7. Jste si vědom povinností, vyplývajících z přiznání otcovství? Anh,chi nhận thức được trách nhiệm , xuất phát từ sự công nhận cha con không ?

- a) Ano – được
- b) Ne – chưa

Příloha č.5

Okruhy otázek pro respondenty

1. Co si představíte pod označením sociální služba?
Máte představu o tom, co nabízí sociální pracovníci za služby?
2. Setkali jste se s poskytováním sociální služby?
3. Nabízel Vám někdo sociální službu, a pokud ano, čeho se týkala?
Jakou jste s ní měl zkušenost? Pomohla Vám?

Příloha č.6

Otázky pro experty – soc.pracovníky

Otázka č. 1

Myslíte si, že je dostatečná informovanost Vietnamců o sociálních službách?

a/ ano

b/ ne

Otázka č. 2

Máte pocit, že Vietnamci plně využívají těchto služeb?

a/ ano

b/ ne

Otázka č. 3

Máte pocit, že by se dalo udělat více, co se informovanosti Vietnamců o těchto službách týče?

a/ ano

b/ ne

ANOTACE

Jméno a příjmení autora: Pavla Rulcová

Název katedry a fakulty: Katedra sociologie a andragogiky,
Filozofická fakulta

Název bakalářské diplomové práce: Vietnamská menšina
pohledem sociální práce

Vedoucí práce: PhDr. Daniel Topinka, Ph.D.

Počet znaků: 79 911 (včetně mezer, bez příloh)

Počet příloh: 6

Počet použitých zdrojů: 38

Klíčová slova: Vietnamci v České republice, integrace
Vietnamců, sociální práce, poskytovatelé sociálních služeb

ANOTACE

Bakalářská diplomová práce je zaměřena na popis Vietnamské menšiny z perspektivy sociální práce. Práce se věnuje vybrané skupině cizinců – Vietnamců a jejich informovanosti v oblasti využití sociálních služeb. Cílem této práce je pomocí sekundární analýzy dat, polostrukturovaných rozhovorů s klienty a dotazováním expertů, zjistit využívání sociálních služeb a jejich informovanosti a možnosti využití těchto služeb. Práce je rozdělena na dvě části, kdy v první teoretické části jsou vymezeny základní pojmy vztahující se k životní situaci Vietnamců v České republice, institucionálním podmínkám začleňování do české společnosti a problematických momentů při začleňování v perspektivě sociální práce. Druhá část, praktická, vychází z kvalitativních polostrukturovaných rozhovorů s klienty, dotazování expertů a z doplňkové sekundární analýzy dat.

ABSTRACT

Author's name and surname: Pavla Rulcová

Faculty and department: Philosophical Faculty, Department of Sociology

Title of the bachelor thesis: Vietnamese minority in the social Work perspektive

Supervisor: PhDr. Daniel Topinka, Ph.D.

Number of characters: 79 911 (including spaces, without attachments)

Number of supplements: 6

Number of sources: 38

Keywords: Vietnamese in the Czech Republic, integration of Vietnamese, social Work, social service providers

ABSTRACT

The bachelor thesis is focused on the description of Vietnamese minority from the perspective of social work. The work is dedicated to a selected group of foreigners - Vietnamese and their awareness of the use of social services. The aim of this work is the analysis of secondary data, semi-structured interviews with clients and surveys of experts to determine the use of social services and their awareness and usage of these services. The work is divided into two parts, the first theoretical part defines basic concepts related to the life situation of Vietnamese in the Czech Republic, the institutional conditions of integration into Czech society and problematic moments in integrating the perspective of social work. The second part is practical, based on qualitative interviews with clients, interviewing experts and additional secondary data analysis.